

М

www.hamsafon.tj
E-mail: minbarihalk@bk.ru

Барои ваҳдат, рушди устувори иқтисодӣ
ва зиндагии шоистаи мардум!

МИНБАРИ ХАЛҚ

18 майи
соли 2016,
чоршанбе,
№20 (1052)

НАШРИЯИ МАРКАЗИИ ҲИЗБИ ХАЛҚИИ ДЕМОКРАТИИ ТОҶИКИСТОН

ЛОИҲАИ CASA-1000 АМАЛӢ МЕШАВАД

Субҳи 12 май дар шаҳри Турсунзода бо иштироки Асосгузори сулҳу Ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон, Раиси иҷроияи Ҳукумати ваҳдати миллии Ҷумҳурии Исломии Афғонистон Абдулло Абдулло, Сарвазири Ҷумҳурии Исломии Покистон Муҳаммад Навоз Шариф ва Сарвазири Ҷумҳурии Қирғизистон Сооронбай Жеенбеков ба оғози татбиқи Лоихаи минтақавии интиқоли нерӯи барқӣ CASA-1000 асос гузошта шуд.

сах. 2 →

**БАДАХШОН
БА ЧАШНИ
ВАҲДАТ ОМОДАГӢ
МЕГИРАД**

сах. 7 →

**ПОЯЕ
БАР БОВАРИ
ОРМОНИИ
ҶОМЕА**

сах. 10 →

**Ҷоҷеаи
нангине, ки
таҳқиқи
мунсифона
меҳоҳад**

сах. 12 →

**ПУЛИ
НАҚД
АЗ БАӢН
МЕРАВАД?**

сах. 15 →

ЛОИҲАИ CASA-1000 АМАЛӢ МЕШАВАД

← саҳ. 1

Дар километри 47-уми шоҳроҳи Душанбе-Турсунзода дар маҳалли баргузори чорабинӣ Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмон меҳмонони оликадр, сарони кишварҳо ва ҳукуматҳоро истиқбол гирифт.

Нахуст дар вазъияти тантанавӣ роҳбарони кишварҳо ба назди таъягоҳи оҳани рамзи ифтихои лоиҳаи минтақавии интиқоли нерӯи барқ CASA-1000 омада, бо калидҳо мурватҳоро ба таъягоҳ тоб доданд. Сипас бо паҳши тугмаи рамзӣ татбиқи Лоиҳаи минтақавии интиқоли нерӯи барқ CASA-1000 расман оғоз гардид. Баъдан дар ҳамин ҷо Вазир энергетика ва захираҳои оби Ҷумҳурии Тоҷикистон Усмоналӣ Усмонзода аз рӯи лавҳаи омодакарда ҳозиринро бо масири интиқоли нерӯи барқ тибқи лоиҳаи CASA-1000 шинос кард.

Пас аз оғози татбиқи лоиҳа роҳбарони кишварҳои иштирокчи татбиқи ин лоиҳа бо сокинони шаҳри Турсунзода, ноҳияи Шаҳринав ва дигар фаъолони ҷумҳурий мулоқоти самимӣ доир карданд.

Дар маросими оғози татбиқи лоиҳа инчунин ҳайатҳои расмӣ Тоҷикистон, Афғонистон, Покистон, Қирғизистон, намояндагони созмонҳои байналмилалӣ, минтақавӣ ва ниҳодҳои байналмилалӣ молиявӣ иштирок намуданд.

Зимни суҳанронии худ Президенти мамлакат Эмомалӣ Раҳмон нахуст меҳмонони олимақомро барои ташриф ба Тоҷикистон хайрамақдам гуфта, иштироки онҳоро дар оғози татбиқи лоиҳаи муштарак дорой аҳамияти минтақавӣ фоли нек номид.

Сарвари давлат Эмомалӣ Раҳмон инчунин таъкид дошт, ки маросими имрӯза оғози татбиқи лоиҳаи бунёди хатти интиқоли барқи CASA-1000 барои ҳамаи мо ҳамчун рамзи шуруъи ҳамкориҳои воқеӣ байни кишварҳои минтақаи фароҳи Осиёи Марказӣ ва Ҷанубӣ лаҳзаҳои хо-

тирмону дорой аҳамияти таърихӣ мебошад.

Баъди суҳанронии Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон инчунин оид ба оғоз ва аҳамияти афзалияти лоиҳаи CASA-1000 Сарвазирӣ Ҷумҳурии Қирғизистон Сооронбай Жеенбеков, раиси иҷроияи Ҳукумати Ваҳдати миллии Афғонистон Абдулло Абдулло, Сарвазирӣ Ҷумҳурии Ислумии Покистон Муҳаммад Навоз Шариф

ва ноиби Президенти Бонки ҷаҳонӣ оид ба Осиёи Ҷанубӣ хонум Аннет Диксон андешаронӣ карданд.

CASA-1000 аввалин тарҳи муштарак байниминтақавии Осиёи Марказӣ ва Осиёи Ҷанубӣ буда, пайвасти шабакаҳои барқи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Ҷумҳурии Қирғизистон, Ҷумҳурии Ислумии Афғонистон ва Ҷумҳурии Ислумии Покистонро дар бар мегирад.

Ин тарҳ норасоии нерӯи барқро ко-

ҳиш дода, дар ташаккули бозори энергетикӣ, ба роҳ мондани ҳамкориҳои тиҷоратии кишварҳои шарик, таъсиси ҷойҳои нави корӣ бо дарназардошти як қатор манфиатҳои иқтисодӣ, иҷтимоӣ ва экологӣ ҳиссагузор хоҳад буд. Асоснокунии техникӣ-иқтисодии лоиҳа соли 2009 анҷом дода шуда, соли 2011 аз нуқтаи назари тиҷоратӣ тасдиқ гардидааст.

Ин тарҳ барои Тоҷикистон ва Қирғизистон дар бобати содироти нерӯи барқӣ изофагӣ дар фасли тобиш ва ба даст овардани даромади воқеӣ имконияти мусоид фароҳам оварда, барои қонеъ намудани талаботи аҳоли ва иқтисодиёти Афғонистон ва Покистон бо нерӯи барқӣ аз ҷиҳати экологӣ тоза хизмат хоҳад кард.

Дар назар аст, ки фурӯшандагони нерӯи барқ - Тоҷикистон ва Қирғизистон дар моҳҳои май - сентябр то 5 миллиард киловат соат, аз ҷумла 3 миллиард киловат соат Тоҷикистон ба харидорон - Афғонистон ва Покистон таҳвил хоҳад кард.

Татбиқи лоиҳаи CASA-1000 аз ғомҳои нахустинест дар раванди амалӣ намудани маҷмӯи тадбирҳо ва мувофиқаҳои муштарак бо мақсади таҳкими робитаҳои коммуникатсионӣ ва инфрасохторӣ миёни кишварҳои минтақаҳои Осиёи Марказӣ ва Осиёи Ҷанубӣ, ки минбаъд барои рушди шукуфӣ ва саодату осудагии мардумони он мусоидат намуда, барои иқдомҳои минбаъда дар ин самт замина хоҳад гузошт.

Маблағи умумии лоиҳаи CASA-1000 1 миллиард доллар арзёбӣ мегардад. Барои иҷрои ин тарҳ Тоҷикистон ба миқдори 320 миллион доллари амрикоӣ сармоя ҷалб мекунанд. Сармояҳои Қирғизистон 209 миллион, Афғонистон 354 миллион ва Покистон 209 миллион долларро ташкил медиҳанд.

Дар назар аст, дар марҳилаи аввал хатти баландшиддати 500 киловаттаи интиқоли нерӯи барқ аз Даткаи Қирғизистон ба Хуҷанди Тоҷикистон бо дарозии 477 километр бунёд шуда, сипас сохтмони хатти баландшиддат аз Тоҷикистон ба Афғонистон ва аз он кишвар ба Покистон бо дарозии 750 километр оғоз шавад.

Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ-Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мухтарам Эмомалӣ Раҳмон дар доираи чорабиниҳои расмӣ оғози татбиқи лоиҳаи бунёди хатти баландшиддати КАСА-1000 бо як қатор сарони кишварҳо ва намояндагони сатҳи олии кишварҳои давлатшуда мулоқотҳои судманд анҷом дод.

Дар ин замина, 11 май дар Қасри Миллат Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ-Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мухтарам Эмомалӣ Раҳмон Сарвазири Ҷумҳурии Қирғизистон Сооронбой Жээнбековро ба ҳузур пазируфт.

Сарвари давлат Эмомалӣ Раҳмон дар оғози суҳбат изҳор дошт, ки Тоҷикистон ба рушди босуботи ҳамкорӣ бо Ҷумҳурии Қирғизистон, ки асоси онро робитаҳои неки ҳамсоягӣ ва дӯстӣ ҳамчаворӣ бардавом ташкил медиҳанд ҳавасманд буда барои ба сатҳи сифатан навро расондани ин ҳамкорӣ аз тамоми имконоти захираҳои мавҷуда самаранок истифода менамояд.

Тавре таъкид шуд, оғози татбиқи лоиҳаи бунёди хатти баландшиддати барқи КАСА-1000 дар муносибатҳои минтақавӣ байнидавлатӣ, бахусус дар раванди рушди ҳамкориҳои энергетикӣ Тоҷикистон ва Қирғизистон нақши созанда хоҳад гузошт.

Зимни мулоқот бо Сарвазири Ҷумҳурии Исломии Покистон Муҳаммад Навоз Шариф аз раванди ҳамкориҳои Тоҷикистон ва Покистон дар соҳаҳои сиёсӣ, тиҷоратӣ, иқтисодӣ, амният, фарҳанг ва илму маориф, ки ояндаи онҳо самарабахш арзёбӣ гардид, изҳори қаноатмандӣ карда шуд.

Тавре таъкид гардид, заминаҳои ҳуқуқӣ ҳамкориҳои гуногунҷабҳаи байнидавлатии Тоҷикистон ва Покистон дар 50 санади байниҳуқуматӣ байниидоравӣ таҷассум ёфта асоси рушди муносибатҳои байнидавлатиро дар ҳама соҳаҳо таъмин менамоянд.

Изҳори боварӣ карда шуд, ки талошҳои ҳар ду кишвар барои расидан ба мақсадҳои манфиатбор дар роҳи татбиқи лоиҳаи КАСА-1000 самараи нек ба бор оварда дар рушди босуботи иҷтимоиву иқтисодии кишварҳои Осиёи Марказӣ ва Ҷанубӣ нақши муассир мегузорад.

Дар мулоқот барқарор гардидани робитаҳои мустақими ҳавойӣ дар хатсайри Душанбе-Лоҳур муҳим ва саривақтӣ арзёбӣ гардида, барои таъмини бозорҳои Ҷумҳурии Исломии Покистон бо меваю сабзавоти тару тоза ва хушкмеваҳо аз Тоҷикистон изҳори омодагӣ карда шуд.

Ҳарду ҷониб доир ба масоили дигари мавриди таваҷҷуҳ аз ҷумла рушди ҳамкорӣ дар доираи созмонҳои бонуфузи минтақавӣ ҷаҳонӣ, таҳкими робитаҳои нақлиётӣ транзитӣ, расидан ба натиҷаҳои баланди ҳаҷми гардиши савдои хориҷӣ, татбиқи лоиҳаҳои дигари афзалиятноки энергетикӣ ва роҳу нақлиётӣ, иштирок дар таъмини амниятӣ суботи минтақавӣ ва рушди муносибатҳои манфиатбор дар соҳаҳои кишоварзӣ тандурустӣ табодули афкор намуданд.

Рӯзи 12 май дар Қасри Миллат Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ-Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мухтарам Эмомалӣ Раҳмон Раиси иҷроияи Ҳукумати ваҳдати

МУЛОҚОТИ СУДМАНД

миллии Ҷумҳурии Исломии Афғонистон Абдуллоҳ Абдуллоҳро ба ҳузур пазируфт.

Сарвари давлат Эмомалӣ Раҳмон дар оғози суҳбат ба Абдуллоҳ Абдуллоҳ барои иштироки фаъоли ҷониби Афғонистон дар расми мавриди татбиқи қарор додани тарҳи КАСА-1000 изҳори сипосу минатдорӣ карда, омодагиро ҳавасмандии ҷониби Тоҷикистонро барои саҳмгuzорӣ муштарак дар дигар тарҳу лоиҳаи бузурги энергетикӣ, роҳу нақлиёт ва транзитӣ таъкид намуд.

Ҷонибҳо ба таври муфассал доир ба раванди таҳми сулҳу субот дар Ҷумҳурии Исломии Афғонистон ва вазъияти марзи байнидавлатӣ табодули афкор карда зарурияти таҳкими ҳамкориҳои соҳаҳои марбути ду кишварро дар ин самт махсус таъкид намуданд.

Бо қаноатмандӣ таъкид карда шуд, ки миёни Тоҷикистон ва Афғонистон дар доираи созмонҳои байналмилалӣ ва минтақавӣ вобаста ба вазъи минтақа ва таҳаввулотӣ байналмилалӣ, масъалаҳои марбут ба амнияти минтақа, мубориза бо терроризм, экстремизм, ҷиноятҳои муташаккилона ва муомилоти ғайриқонунии маводи нашъаовар ҳамкориҳои сатҳи баланд ба роҳ монда шуда дар оянда низ ҳарду кишвар дар ин самт мавқеи ягонаи худро нигоҳ хоҳанд дошт.

Инчунин 13 май дар Қасри Миллат Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ-Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мухтарам Эмомалӣ Раҳмон Ноиби Президенти Бонки ҷаҳонӣ оид ба кишварҳои Осиёи Ҷанубӣ хонум Аннет Диксонро ба ҳузур пазируфт.

Дар ҷараёни вохӯрӣ масъалаҳои рушди ҳамкориҳои Тоҷикистон бо ин ташкилоти бонуфузи молиявӣ баррасӣ гардид.

Дар мулоқот аз ҳамкориҳои Тоҷикистон бо Бонки ҷаҳонӣ дар давоми 23 соли охир, хусусан аз ҷониби гурӯҳи Бонки ҷаҳонӣ дастгирӣ ёфтани соҳаҳои гуногуни рушди Тоҷикистон, аз ҷумла энергетика, инфрасохтор, кишоварзӣ, иҷтимоӣ ва дастгирии буҷети давлатӣ изҳори қаноатмандӣ карда шуд. Зикр гардид, ки дар тӯли 23 соли шарикӣ Бонк ба Тоҷикистон зиёда аз як миллиард доллари америкоӣ қарзҳои имтиёзнок, грантҳо ва кӯмаки техникӣ пешниҳод намуда ҳоло лоиҳаҳои фаъоли он ба маблағи зиёда 350 миллион доллар дар бахшҳои кишоварзӣ, нақлиёт, идораи давлатӣ ва сиёсати иқтисодӣ, обтаъминкунӣ, бахши хусусӣ, тандурустӣ, маориф ва ҳифзи иҷтимоӣ дар ҳолати иҷроиш қарор доранд.

Сарвари давлат мухтарам Эмомалӣ Раҳмон ба фаъолияти Бонки Ҷаҳонӣ дар Тоҷикистон баҳои баланд дода таъкид бар он дошт, ки ҳар як лоиҳаи яқоя бо Бонк татбиқшаванда боз як пешрафти дигар дар рушди бемайлони кишвар ва беҳтар гардондани сатҳи зиндагии мардум буда дар шароити таъсири нугувори омилҳои берунӣ, аз ҷумла таъсири бӯҳрони ҷаҳонӣ иқтисодӣ молиявӣ ба иқтисодиёти Тоҷикистон аз тадбирҳои муҳим ва саривақтӣ ба ҳисоб мераванд.

Дар мулоқот ҳамчунин масоили фарогирӣ имконоти бузурги молиявӣ техникӣ Бонки ҷаҳонӣ дар бартарфосозии оқибатҳои офатҳои табиӣ дар Тоҷикистон ва таҳкими қорҳои соҳилмустаҳкамкунӣ дар мавзҳои хавфнокӣ кишварӣ мо мавриди баррасӣ қарор дода шуд.

ОҚИБАТҲОИ ОФАТИ ТАБИЙ БАРТАРАФ МЕШАВАНД

Субҳи 14 май Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ-Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон бо раисони Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилояти Суғд ва роҳбарони шаҳру ноҳияҳои Дарвоз, Панҷакент, Айнӣ, Шамсиддини Шохин, Рӯдакӣ ва Сангвор суҳбати телефонӣ анҷом доданд.

Зимни ҳисоботи телефонии худ ба Сарвари давлат Эмомалӣ Раҳмон роҳбарони вилоятҳо ва шаҳру ноҳияҳои номбурда доир ба офатҳои табиӣ ва шабонарӯзи охир ахборот доданд.

Таъкид гардид, ки дар тамоми шаҳру ноҳияҳои мамлакат комиссияҳои ситоди ҳолатҳои фавқулода таъсис ёфта барои саривақт бартараф намудани оқибатҳои офатҳои табиӣ имконоти иқтидорҳои мавҷуда ба пуррагӣ сафарбар карда шудаанд.

Доир ба вазъи роҳҳои байнишаҳрӣ ва маҳаллӣ иттилоъ дода шуд, ки дар айни замон вазъият дар тамоми шаҳроҳҳои қаламрави ҷумҳурии ва роҳҳои байнишаҳрию маҳаллӣ зерин назорат қарор дошта ҳаракати нақлиёт дар ҳамаи онҳо пурра имконпазир мебошад.

Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба раисони Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилояти Суғд ва роҳбарони шаҳру ноҳияҳои Дарвоз, Панҷакент, Айнӣ, Шамсиддини Шохин, Рӯдакӣ ва Сангвор барои андешидани чораҳои таъхирнопазир дар барқарорсозии қитъаҳои роҳҳо ва пулҳои аз обхезӣ зарардида, расонидани кӯмакҳои аввалин ба мардуми осебдида ва таъмини ҳаракати мунтазами нақлиёт дар тамоми шаҳроҳҳо ва роҳҳои байнишаҳрию маҳаллӣ ҳудуди шаҳру ноҳияҳои мазкур дастуру супоришҳои мушаххас доданд.

САФАРИ РАСМӢ БА ДАВЛАТИ КУВАЙТ

15 май Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ-Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон чихати анҷом додани сафари расмӣ ба Давлати Кувайт сафар кард.

Дар шаҳри Ал-Кувайт Асосгузори сулҳу Ваҳдати миллӣ-Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон бо муовини аввали Сарвазир, Вазири корҳои хориҷии Давлати Кувайт шайх Сабоҳ ал-Ҳолид ал-Ҳамад ас-Сабоҳ мулоқот кард.

Сарвари давлат Эмомалӣ Раҳмон дар оғози мулоқот изҳор дошт, ки робитаҳои сиёсӣ байни ду давлат дар айни замон неқ ва судманд ба роҳ монда шуда, Тоҷикистону Кувайт дар доираи сохторҳои байналмилалӣ муносабатҳои, аз ҷумла дар доираи уз-

вият дар Созмони Миллали Муттаҳид, Созмони Ҷамқорӣ Исломи, Ҷомеаи Давлатҳои Араб ва Муколамаи Ҷамқорӣ Осие муносибатҳои сатҳи баланд доранд.

Таъкид шуд, ки ҷониби Тоҷикистон нақшу ҷойгоҳи Давлати Кувайтро дар арсаи байналмилалӣ ва минтақавӣ баланд арзёбӣ намуда, онро аз ҷумлаи шарикони муҳими худ дар олами кишварҳои Араб медонад.

Доир ба иштироки ҷониби Кувайт дар татбиқи лоиҳаҳои хурду бузурги гидроэнергетикӣ, бунёди хаттҳои интиқоли нерӯи барқ ва дигар лоиҳаҳои инфра-

сохтории Тоҷикистон, тақвияти робитаҳои иқтисодӣ тиҷоратӣ ва бехтаргардонии қори Комиссияи муштаракӣ байниҳукумати оид ба ҷамқорӣ иқтисодӣ, тиҷоратӣ, илмӣ ва техникаӣ ҷарду ҷониб таклифу пешниҳодоти судманд ба миён гузоштанд.

Зимни мулоқот ҷонибҳо ҳамзамон оид ба тақвияти ҷамқорӣ дар самти мубориза алайҳи терроризми байналмилалӣ ва ифротгарӣ, амниятӣ суботи минтақавӣ, хусусан ҳаллу фасли ҷамқорӣ ба қазияи Афғонистон, эҳёи сулҳу субот ва ҳаёти осоиштаи иқтисодӣ иҷти-

моӣ дар ин кишвари минтақа табудули афкор намуданд.

**МУЛОҚОТ БО МУШОВИРИ
ДЕВОНИ АМИРИ ДАВЛАТИ
КУВАЙТ, РАИСИ ФОНДИ
БАЙНАЛМИЛАЛИИ ХАЙРИЯИ
ИСЛОМӢ ДОКТОР АБДУЛЛОҲ
МАЪТУҚ АЛ-МАЪТУҚ**

Ҳамон рӯз дар шаҳри Ал-Кувайт Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ-Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ҳамчунин бо Мушовири Девони Амири Давлати Кувайт, Раиси Фонди байналмилалӣ хайрияи исломӣ, Намояндаи Дабири Куллии Созмони Миллали Муттаҳид оид ба башардӯстӣ доктор Абдуллоҳ Маътуқ ал-Маътуқ мулоқот кард.

Зимни мулоқот масоили марбут ба идомаи манфиатбахши ҷамқорӣ Тоҷикистон бо Фонди байналмилалӣ хайрияи исломӣи Кувайт мавриди баррасӣ қарор дода шуд.

Тавре таъкид гардид, суҳбату музокироти сатҳи олии ду ҷониб ва санадҳои, ки дар ҷаҳорҷубаи ду сафари қаблӣ ва сафари нақбати расмӣи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба Давлати Кувайт ба имзо расидаанд заминаи созандаи сиёсӣ ва ҳуқуқӣ ҷамқорӣ дучонибаро таъмин карда барои фарогирии доираи бештари ҷамқорӣ дар соҳаҳои мавриди таваҷҷуҳ имконияти васеъ фароҳам овардааст.

Дар мулоқот доир ба рушди ҷамқорӣ дучониба дар соҳаҳои илму маориф, фарҳангу тандурустӣ ва сайёҳӣ, аз ҷумла иштирок дар татбиқи лоиҳаҳои бунёди мактабу муассисаҳои тандурустӣ ва инфрасохтори зарурии саёҳӣ дар минтақаҳои зебоманзари Тоҷикистон табудули афкор карда шуд.

Ҷарду ҷониб омодагии ҳавасмандии хешро барои дар оянда ба сатҳу сифати бехтару хубтар расонидани ҷамқорӣ дар бахшҳои муҳими соҳаҳои иқтисодӣ иҷтимоӣ таъкид намуданд.

**МУЛОҚОТ БО ВАЗИРИ
ДЕВОНИ АМИРИ ДАВЛАТИ
КУВАЙТ ШАЙХ НОСИР
САБОҲ АЛ-АҲМАД АС-
САБОҲ**

15 май ҳамчунин Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ-Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон бо Вазири Девони Амири Давлати Кувайт шайх Носир Сабоҳ ал-Аҳмад ас-Сабоҳ мулоқот кард.

Зимни суҳбати пурмуҳтаво ҷонибҳо доир ба иштироки доираи соҳибқори Кувайт дар татбиқи лоиҳаҳои афзалиятноки гидроэнергетикӣ, нақлиёти коммуникатсионӣ ва коркарди кан-

даниҳои фойданоки кӯҳии Тоҷикистон табудули афкор қарданд.

Ҳамчунин дар мулоқот масоили саҳмгузори фаъол дар бунёди корхонаҳои муштаракӣ коркарди маҳсулоти кишоварзӣ, таҳкими ҳамкорӣ дар бахшҳои афзалиятноки соҳаи кишоварзӣ аз ҷумла қорводорию асалпарварӣ, содироту меваю сабзавоти хушсифат ва оби нӯшокии бо сафои Тоҷикистон мавриди баррасӣ қарор дода шуд.

Бо назардошти имконоти бузург ва таҷрибаи беҳамтои Давлати Кувайт дар баҳши сармоягузорию соҳибкорӣ изҳори умедворӣ карда шуд, ки иқтисоду имконоти мавҷуддаи рушди муносибатҳо ба нафъи ҳар ду ҷониб истифода гардида дар ояндаи наздик тарҳҳои муштаракӣ зиёд дар соҳаҳои афзалиятнок амалӣ хоҳанд гашт.

МУЛОҚОТ БО РОҶБАРОНИ ШИРКАТҲОИ БОНУФУЗ ВА МУАССИСАҲОИ МОЛИЯВИИ ДАВЛАТИ КУВАЙТ

Субҳи 16 майи соли 2016 дар рӯзи дууми сафари расмӣ ба Давлати Кувайт Асосгузори сулҳу Ваҳдати миллӣ-Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон бо намоёндагони доираҳои соҳибкорӣ молиявии ин кишвар мулоқот намуд.

Сарвари давлати Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмон имкони дидору мулоқоти имрӯзаро ҳамчун иқдоми муҳим дар рушди таҳкими ҳамкории мутақобилан судманди тичоратӣ иқтисодӣ байни Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Давлати Кувайт арзёбӣ кард.

Президенти Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмон бо истифода аз ҳузори доираи васеи намоёндагони ширкатҳои Кувайт ба хотири таҳкиму тавсеаи муносибот оид ба вазъи иқтисодии Тоҷикистон ва имкониятҳои он андешаронӣ намуд.

Таъкид гардид, ки Тоҷикистон имрӯз дар ҳаҷми стратегияи дарозмуҳлати рушди миллии худ барномаҳои калон ва судовари иқтисодиро амалӣ менамояд, ки татбиқашон ҷалби сармояи бештари хориҷиро тақозо дорад.

Иттилоъ дода шуд, ки тарҳу лоиҳаҳо дар соҳаҳои гидроэнергетика, саноати сабуку хӯрокворӣ, истихроҷи канданиҳои фойданок ва нафту газ, коркарди нахи пахта ва алюминийи аввалия, бунёди инфрасохтори туризму иртибототу нақлиёт, истеҳсоли интиқоли оби нӯшокӣ ба кишварҳои хориҷӣ барои кишвари мо ҳусусияти афзалиятнок доранд.

Баъди баромади пурмухтавои Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмон оид ба имкони сармоягузорию таҳияи лоиҳаҳои муштаракӣ судовар аз номи соҳибкору тоҷирони Давлати Кувайт раиси Палатаи савдо ва саноати Кувайт Саид Алӣ Синён ал - Фоним суҳанронӣ карда, пеш аз ҳама ба мавқеи ҷуғрофии Тоҷикистон ва имкониятҳои фароҳии иқтисодии он дар Осиеи Марказӣ ва минтақа баҳои баланд дод. Изҳори умед карда шуд, ки дар оянда бо истифода аз имкониятҳои истифоданашуда, лоиҳаҳои иқтисодӣ тичоратӣ гуногун таҳия ва ба нафъи ду кишвар татбиқ карда шаванд.

Ба андешаи соҳибкоруни кувайтӣ барои тавсеаи ин ҳамкориҳо мулоқотҳои сатҳи олии сарони ҳукуматҳо ва робитаҳои ҳасанаи байни кишварҳо заминаҳои мусоид фароҳам оварда-

аст ва умед аст, ки ин муносибот оянда дар сатҳи матлуб ба роҳ монда шаванд.

Дар охир Сарвари давлат Эмомалӣ Раҳмон таъкид дошт, ки Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон омодааст, пешниҳодҳои сармоягузорию кувайтиро ҷиҳати ба роҳ мондани ҳамкорию муфид дар рушди соҳаи туризм, махсусан туризми кӯҳӣ ва дигар самтҳои афзалиятнок омӯзад ва дастгирӣ намояд.

МАРОСИМИ МУАРРИФИИ НАШРИ АРАБИИ "ТОҶИКОН ДАР ОИНАИ ТАЪРИХ" ВА ИФТИТОҶИ НАМОИШГОҶИ ТОҶИКИСТОН

Дар доираи сафари расмӣ ба Давлати Кувайт Асосгузори сулҳу Ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар Донишгоҳи Кувайт бо устодону донишҷӯён суҳбати самимӣ ва хотирмон доир кард.

Сарвари давлати Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмонро дар донишгоҳ устодону донишҷӯён бо самимияти хоси истиқболи меҳмонони олимпиадон пазируди қарданд.

Зимни ин вохӯрӣ наشري арабии ҷилди чоруми китоби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмон "Тоҷикон дар оинаи таърих" муаррифӣ карда шуд.

Мавриди зикр аст, ки ин китоби пурарзиши таърихӣ бо ибтикори Сафорати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар Давлати Кувайт зери назари арабиносии шинохта Нарзулло Назаров ва тарҷумаи арабии Акрам Каримов дар нашрияи Матобеъ ал - Ахромии Кувайт ҷоп гардидааст.

Баъди истиқболи самимию меҳмони олимпиадон Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмон дар маҷлисгоҳи ин муассисаи олии таълимӣ ректори Донишгоҳи Кувайт доктор Хусейн Ансорӣ, декани факултаи адабу ҳунар доктор хонум Суод Абдулваҳод ва мудири шӯъбаи таърих доктор Ҳодӣ Носир ал-Аҷмӣ дар бораи пуштибонии чеҳраи барҷастаи сиёсии олам, Сарвари давлати Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмон аз исломи ноб дар созишноҳии бонифузи сайёра, ташаббусҳои ҷаҳонӣ дар соҳаи об, тарҷумаи китоби Куръон ва ба мардум дастрас қардани он ва дигар талошҳо баҳри таҳкими муносибатҳои илмӣ, оид ба аҳамияти таърихӣ китоби "Тоҷикон дар оинаи таърих" баҳри ба ҷаҳониён муаррифӣ қардани фарҳангу тамаддуни бою қадимаи мардуми тоҷик андешаронӣ намуданд.

Баромадкунандагон дар бораи шахсияти Эмомалӣ Раҳмон ва хизматҳои ӯ дар рушан қардани таърихи тоҷикон сухан карда, Сарвари давлати Тоҷикистонро ҳамчун муаррихи маъруф муаррифӣ намуданд.

Ҳамчунин ба ҳозирин филми кӯтоҳмуддати мустанад оид фарҳанги оламшумули тоҷикон, оинҳои неки наврази ҷаҳонӣ ва ташаббусҳои Тоҷикистон барои ҷаҳонишавии ин ҷашни ниёгон намоиш дода шуд.

Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмон дар назди устодону шогирдонии ин даргоҳи илм бо нутқи пурмухтаво баромад кард.

Сарвари давлати Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмон нахуст ба созишноҳандагони ин маҳфил, аз ҷумла ба роҳбарияти Донишгоҳи давлатии Кувайт ва Шӯрои

миллии фарҳанг, ҳунар ва адабиёт, хусусан, мудири кулли он ҷаноби Алӣ Ювҳа арзи сипос ва қадрдонӣ намуд.

Эмомалӣ Раҳмон таъкид дошт, ки "Наشري нави ин китоб ба забони арабӣ дар кишвари шумо нишонаи эҳтиром ва эътирофи миллатест, ки бо таърихи қуҳан ва фарҳанги асили худ дар пешрафти тамаддуни башариву исломӣ саҳми шоиста гузоштааст."

Роҳбарияти донишгоҳ ба хотири қадршиносӣ аз саҳми арзандаи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмон оид ба рушди густириши ҳамкорӣ дар соҳаи илму маърифат байни кишварҳо ба Сарвари давлати Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмон рамзи Донишгоҳи Кувайт ва албому ақсу мусаввараҳои наشري Кувайт ба муносибати 25 - солагии Истиқлолияти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистонро тақдир карданд.

Пас аз анҷоми корабинӣ оид ба муаррифии наشري арабии китоби "Тоҷикон дар оинаи таърих" дар назди донишгоҳ намоишгоҳи Тоҷикистон кушода шуд.

Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмон бо бурйдани лентаи рамзӣ намоишгоҳро ифтитоҳ намуд.

Зимни тамошои он ҳайати ҳамроҳи Сарвари давлати Тоҷикистон ва намоёндагони корпусҳои дипломатии муқими Кувайт ақсу мусаввараҳои табиати зебову нотақрори Тоҷикистонро тамошо қарданд.

Дар намоишгоҳ барои муаррифии кишвари биҳиштосои мо гӯшаи китобҳои Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, расму мусаввараҳои гуногуни инъикосгари таъриху тамаддун, фарҳанги оламшумули тоҷикон, меваҳои шахдбор ва хушкмеваҳо ва либосу асбобҳои миллии ташкил карда шуд.

Ҳамаи меҳмонон аз тамошои манзараҳои Тоҷикистон ва муаррифии китоби "Тоҷикон дар оинаи таърих" таассуроти нек бардоштанд.

МУЛОҚОТ БО ДИРЕКТОРИ ГЕНЕРАЛИИ "МАҶМУАТУ ШАРИКОТ АЛ - ШОЕЪ" МУҲАММАД ҲАМАД АЛ-ШОЕЪ

Дар идомаи сафари расмӣ ба Давлати Кувайт дар Маркази тичоратӣ - фароғатии "Авению" Асосгузори сулҳу Ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷики-

стон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон бо Директори генералии "Маҷмуату шарикот ал - Шоеъ" Муҳаммад Ҳамад ал-Шоеъ мулоқот кард.

Дар ҷараёни вохӯрӣ бо ин соҳибкор, ки яке аз тоҷирони маъруфи Кувайт ва мамолики Халиҷ мебошад, барномаҳои иқтисодии Тоҷикистон дар соҳаҳои энергетикаи миёна ва хурд, саноати ранга, сабук ва хӯрокворӣ, сохтмон, кишоварзӣ, коммуникатсия муаррифӣ ва зарурати ҷалби сармояи кувайтӣ барои татбиқи онҳо ба миён гузошта шуд.

Таъкид гардид, ки тарҳу лоиҳаҳо дар соҳаи иқтисофу истихроҷи канданиҳои фойданок, коркарди маҳсулоти кишоварзӣ ва қорводорӣ, паррандапарварӣ, моҳипарварӣ, истеҳсоли маводи сохтмонӣ, фаъолияти бонкиву сургравӣ ва ғайра, метавонад барои ширкатҳои Тоҷикистону Кувайт хеле судовар бошад.

Имкони ҷалби қувваи корӣ ва дар сохтмони коллеҷу муассисоти иқтисодӣ ва маърифатӣ омода намудани мутахассисони касбии тоҷик кори ниҳоят судманд ва яке аз роҳҳои дигари ҳамкорӣ номида шуд.

МУСОҶИБА БО МУДИРИ БАХШИ ХАБАРИИ ТЕЛЕВИЗИОНИ ДАВЛАТИ КУВАЙТ БАНДАР НАСИР АЛ-САИДӢ

Инчунин дар доираи сафари мазкур Асосгузори сулҳу Ваҳдати миллӣ-Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон бо мудири баҳши хабарии телевизиони Давлати Кувайт Бандар Насир ал-Саидӣ мусоҳиба анҷом дод.

Сарвари давлати Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмон ба суолҳои хабарнигорон оид ба самтҳои асосии сиёсати хориҷии Ҳукумати кишвар, густириши робитаҳо бо мамлакатҳои арабӣ, аз ҷумла Давлати Кувайт, натиҷаҳои мулоқотҳои расмии Сарони кишварҳо баҳри пешбурд ва таҳкими ҳамкорӣ, талошҳои муштаракӣ Тоҷикистон ва Кувайт оид ба ҳалли қазияҳои минтақа ва ҷаҳон посухҳои мушаххас дод.

Фаъолияти Комиссияи муштаракӣ байниҳукуматӣ, мундариҷаи санадҳои ҳамкории имзошуда, нақши рабобити иқтисодӣ ва тичоратӣ дар расидан ба манфиатҳои муштарак, дурнамои неки ҳамкорӣ дар бахшҳои

ояндадори туризм, ҷалби сармояи Кувайт ба баҳши хусусӣ, натиҷаҳои муносибатҳои 20 - солаи дипломатӣ ва дурнамои он низ аз мавзӯҳои мусоҳибаи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмон бо хабарнигори кувайтӣ буд.

Сарвари давлати Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмон зимни посух ба суолҳои оид ба вазъи феълӣ ва дурнамои муносибатҳои дӯстию ҳамкорӣ бо Давлати Кувайт таъкид дошт, ки Тоҷикистон ва кишварҳои арабро анъанаҳои деринаи муносиботи нек ва рабобити таърихӣ, ки аз таалуқ доштан ба фазои ягонаи тамаддуни ва муштаракоти зиёди иқтимоию фарҳангӣ бармеоянд, бо ҳам зич мепайванданд.

Эмомалӣ Раҳмон бо дарназардошти таваҷҷуҳи роҳбарияти олии Давлати Кувайт ва доираи соҳибкоруни ба густириши муносибатҳои дӯстию ҳамкорӣ дурнамои онро ояндадор ва барои кишварҳо бобарор арзёбӣ кард.

Ба андешаи Президенти Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмон самтҳои авлабиятноки ҳамкорӣ бо Давлати Кувайт - ташкили корхонаҳои муштаракӣ саноатӣ, интиқоли оби нӯшокӣ, ҳамкорӣ дар соҳаи гидроэнергетика, нафту газ, истихроҷу коркарди канданиҳои фойданок, рушди ҳамкорӣ дар соҳаи бонк, андоз, сармоягузорию ва муносибот дар соҳаҳои илм, фарҳанг ва маориф метавонад бошад.

Мавриди зикр аст, ки ҷараёни сафари расмӣи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба Давлати Кувайт, мулоқоту муозокроти сатҳи олии, ки 15 май оғоз ёфт, дар васоити ахбори оммаи ин кишвари арабӣ, бахусус тавассути телевизион ва радио ба таври васеъ инъикос мегардад.

Рӯзи 17 майи соли 2016 баъди анҷоми сафари расмӣ ба Давлати Кувайт Асосгузори сулҳу Ваҳдати миллӣ-Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба Ватан баргашт.

Мавриди зикри хос аст, ки дар анҷоми сафар бо нишони эҳтироми самимӣ Сарвари давлати Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмонро Амири Давлати Кувайт Шайх Сабоҳ ал-Аҳмад ал-Ҷобир ас-Сабоҳ дар фурудгоҳи байналмилалӣи шаҳри Ал-Кувайт гусел намуд.

БАДАХШОН БА ЧАШНИ ВАҲДАТ ОМОДАГӢ МЕГИРАД

Гузориши мухтасар аз сафари Корвони рӯзноманигорон ба Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон

Дар арафаи ҷашни мубораки 25-солагии Истиқлолияти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва 19-умин солгарди Рӯзи ваҳдати миллӣ, ки қарор аст имсол ҷорабиниҳои асосии он дар вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон бо иштироки Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ-Пешвои миллат, Президенти кишвар муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон таҷлил карда шавад, бо дастури Дастгоҳи иҷроияи Президенти Тоҷикистон ва ибтикороти Иттиҳодияи журналистони Тоҷикистон, Маркази тадқиқоти стратегии назди Президенти ҷумҳурӣ ва Кумитаи иҷроияи Ҳаракати ваҳдати миллӣ ва эҳёи Тоҷикистон гурӯҳи калони журналистон аз васоити ахбори оммаи расмӣ ва хусусии мамлакат бо мақсади шиносии наздик бо қору фаъолияти меҳнаткашонӣ шаҳру навоҳии вилоят ва инъикоси рафти бунёди иншооти ҷашнӣ ба ин минтақаи зебои кӯҳистони кишвар сафари корӣ анҷом доданд.

КОРВОНИ рӯзноманигорон, ки аз ҷумлаи қариб 30 нафар кормандони васоити ахбори оммаи электронӣ, радио ва телевизионҳои ҷумҳурӣ иборат буданд, дар қаламрави вилоят ба гурӯҳҳо тақсим шуда, ба шаҳру навоҳии вилоят рафтанд ва бо аҳли заҳмат мулоқоту вохӯриҳо доир намуданд.

Мулоқоти нахустини гурӯҳ дар мавзеи Чорчамани ноҳияи Дарвоз сурат гирифт. Дар ин деҳаи сабзу хуррам намояндагони васоити ахборро бо нону намак, навои гувору дилнишин, сурудҳо дар васфи дӯстию рафқат, сулҳу ваҳдат, ифтихори ватандорӣ ва хислатҳои неки мардуми мутамаддини тоҷик истиқбол гирифтанд. Сухбатҳои, ки журналистон бо раиси ноҳияи Дарвоз С. Абдурахмонзода дар лаби дарёчаи пуртуғёни Хумбоб доштанд, хеле хотирмон буданд.

Ба таъкиди раиси ноҳия таъмини сулҳу субот дар Тоҷикистон бо номи шарифи Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ-Пешвои миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон алоқамандии зич дорад. Маҳз иродаи неки Сарвари давлати тоҷикон ва гузаштҳои муҳими эшон буд, ки ба сарзамини мо сулҳи деринтизор омад. Ин санаи дар ҳақиқат пурнишоту ҳаётбахш дар муддати начандон тӯлонии таърихӣ дар қалбҳои мардуми мо маскан гирифта, барӯйдоди азизу гиромӣ табдил ёфт. Ба таъкиди Пешвои миллат Ҷаноби Олӣ Эмомалӣ Раҳмон Созишномаи сулҳу субот аҷодии мо суботу оромии воқеиро таъмин кард, ваҳдати миллиро ба вуҷуд овард ва зиндагиро фароҳам сохт, ки онро ҳар фарди покдилу некроҳи мамлакат дер боз интизор буд.

Ба шарофати ҳамин сулҳу субот буд, ки мо тавонистем қувваҳои мухталифи сиёсиро ба ҳам оварда, пояҳои истиқлолияти давлатиамонро таҳким бахшем ва бо нияти неки имони комил ва иродаи қавӣ ба бунёди давлатдориву давлатсозии навини худ оғоз намоем.

Ба шарофати ҳамин сулҳу субот ва хиради азалии халқамон буд, ки мо хатар аз байн рафтани Ватани азизамон - Тоҷикистони тозаистиклол ва пароканда гаштани миллати қуҳанбунёдамонро пешгири кардем.

Ва маҳз ба шарофати ҳамин сулҳу субот ва ваҳдати миллӣ мо тавонистем барои аз бухрони шадиди иқтисодиву иҷтимоӣ раҳо додани кишвар заминаи устувор гузорем. Ва инан, 19 сол мешавад,

ки ҳамаи тоҷикониён дар фазои оромии сулҳу ваҳдати комил зиндагони осуда ва қору пайкори созанда доранд. Намунаи сулҳу тоҷикон, ки дар дунё назир надорад, барои бисёр кишварҳои ҷаҳонро ба қобили омузиш ва омили ибрат мебошад.

Дар ин маҳфили бисёр ҳам хушу гувору муовини аввали Раиси Шӯрои марказии Ҳаракати ҷамъиятии ваҳдати миллӣ ва эҳёи Тоҷикистон - раиси Кумитаи иҷроияи он Мирзошоҳруҳ Асрорӣ зикр кард, ки дар тӯли ин 19 сол сулҳу тоҷикон беш аз беш фарогир шуда, таҳкими ҳамаҷониба пайдо намуд. Зеро, ки дар замири аксарияти кулли мардуми тоҷик

Аксари мулқҳои мардуми кишвар ин ҳуҷҷати тақдирсозро тарафдорӣ карданд. Аз тариқи васоити ахбори омма, аз назару андешаҳои мардум дида истодаем, ки ворид намудани тағйиру иловаҳо ба Конститутсияро, ки ба қарибӣ сурат мегирад, халқ онро ҳамчун далели пуштибонӣ аз сиёсат ва роҳи интихобкардаи давлат ва Ҳукумати Тоҷикистон қабул дошта, ҷонибдори он аст, ки сохти давлатдорӣ демократӣ, ҳуқуқбунёд ва дунявӣ боз ҳам таҳким ёбад.

Ҳоло мардум ба фардои рӯзгори худ ва ояндаи Ватан дилпуруна ва бо эътимоди қавӣ нигоҳ мекунанд. Зеро боз ҳам аз бара-

миллӣ-Пешвои миллат, Президенти кишвар муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон қарор доранд.

Директори телевизиони давлатии Кӯлоб Сафаралӣ Бозорзода таваҷҷуҳи ҳозиринро мушаххасан ба хизматҳои шоиста ва бесолиқии Пешвои миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон равона кард. Ба таъкиди мавсуф маҳз ҳамин марди фидой ва сарсупурдаи миллат буд, ки мардуми кишвар ба сулҳу ваҳдат расид, нишоти оромии суботро ҷашид ва умедаш ба фардои ободу осуда дучанд гардид. Мусаллам ва яқин буд, ки шахси дигаре аз уҳдаи ин рисолати мушқил, пурмасъулият ва дар айни замон пурифтихор намебаромад. Ба ҳамин хотир мардуми Тоҷикистон Ҷаноби Олиро ба ҳайси Асосгузори судҳу ваҳдати миллӣ-Пешвои миллат шинохтанд ва аз дилу ҷон ин воқеиятро пазируфтанд.

Натиҷаи ҳамин дилбастагӣ дилгармӣ буд, ки мардуми саросари кишвар барои ободию осудагӣ камари ҷиммат баст ва барои ободии Ватан нерӯи созандаи худро равона карда истодааст.

50 ИНШОТИ ЧАШНӢ ДОРЕМ,

-меғӯяд, раиси шаҳри Хоруғ, узви Маҷлиси Миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон Қиматгул Алибердиева.

Раиси шаҳри Хоруғ, Қиматгул

ҷавҳари неки сулҳуфари нухфта аст. Мо аз ҳамаи рӯзҳои аввали Иҷлосияи XVI-уми Шӯрои Олии мамлакат пуштибонии халқро аз роҳи интихобкардаи Сарвари муаззами Тоҷикистон, ки таъмини сулҳу субот ва муттаҳидии миллат, ҳифзи яқпорчагии Ватани азизамон буд, эҳсос намудем. Бинобар ин, дар ҳамаи шароити ноором барои ба вуҷуд овардани заминаҳои ҳуқуқии давлати навбунёд ва соҳибистиқлоламон саъйи ҳамагонро эҳсос намудем. Дар ҳамаи давраи пурушуб рамзҳои давлати соҳибистиқлол - Парчами миллӣ ва Нишони давлатиро қабул кардем.

Дар соли 1994 Конститутсияи нави Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Суруди миллӣ бо роҳи раъйпурсии умумихалқӣ қабул карда шуданд.

кати сулҳу субот ва ваҳдати миллӣ дар саросари кишвар имконият фароҳам омад, ки ба сохтмони як силсила иншооти азим оғоз бахшем. Ҳар қадом аз ин иншооте, ки бунёди онҳо шуруъ шудааст, қадамҳои устувори мо ба хотири таъмин намудани истиқлолияти энергетикӣ, озуқаворӣ, аз бунбасти коммуникатсионӣ раҳо додани кишвар ва баланд шудани сатҳи сифати зиндагии мардум мебошад.

Раиси Иттифоқи рӯзноманигорон Зинатулло Исмоилзода аз пазириши гарму самимии мақомоти маҳаллии вилоят ва ноҳия изҳори сипос намуда гуфт, ки тамоми ин шодмонӣ нишот, созандагӣ бунёдкорӣ аз шарофати сулҳу суботи комил мебошад, ки дар раъси он Асосгузори сулҳу ваҳдати

Алибердиева Корвони журналистонро бо самимияти хосса истиқбол намуда, аз сулҳу субот, оромии нишот ва амонии мамлакат бо ифтихор суҳан гуфт ва дар бораи пешрафти тараққиӣ шаҳри Хоруғ-маркази маъмурии вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон дар тӯли солҳои истиқлолият нақл намуд.

Мавсуф аз ҷумла дар бораи ошноии ҳозирин бо шаҳри зебои Хоруғ суҳан гуфта, иброз дошт, ки Хоруғшаҳри дилоро ҳанӯз дар соли 1932 ташкил шудааст. Масоҳати умумии он 19,4 км мураббаъ буда, дар баландии 2 ҳазор метр аз сатҳи баҳр ҷойгир мебошад. Аҳолии он айни замон қариб 29 ҳазор нафарро ташкил медиҳад. Иртиботи он бо пойтахти мамлакат-шаҳри Душанбе аз тариқи ду роҳ: ағбаи Хобуру-

бот, ки 527 км аст ва роҳи автомобилгарди Хоруғ-Душанбе аз тариқи Кӯлоб (640 км) сурат мегирад.

Мардуми шаҳр асосан ба соҳибкорӣ, сохтмон, каму беш чорводорӣ, боғдорӣ ва ҳунармандӣ машғуланд. Дар ҳудуди шаҳр варзишгоҳи 6 ҳазорнафара ва фурудгоҳ мавҷуд аст. Рӯзона ба шаҳр ҳудудан 3 ҳазор нафар ворид мешавад. Дар қаламрави вилоят зиёда аз 50 иншоот мавриди сохтмон қарор дорад, ки онҳо бояд ба ифтихори ду ҷашни бузургамон: 19-солагии ба имзо расидани Созишномаи умумии истиқрори сулҳу ва ризоияти миллӣ дар Тоҷикистон, яъне Рӯзи ваҳдати миллӣ ва 25-солагии Истиқлолияти давлатии Тоҷикистон ба истифода дода шаванд.

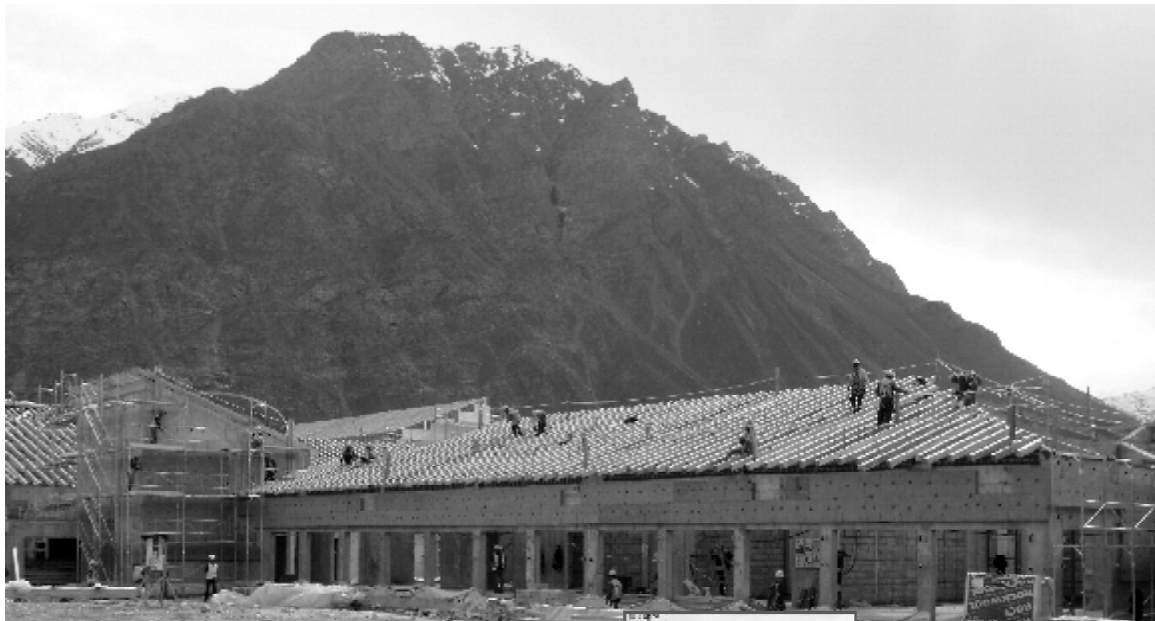
-Мо талаш дорем, ки ҷиҳати бунёди иншоотҳои таъйиноти истеҳсоли маърифатӣ, маорифу тандурустӣ ва фарҳангии варзишӣ аз маблағгузориҳои давлатӣ, сармояҳои хориҷӣ ва соҳибкорӣ ба таври васеъ истифода барем. Дар ин маврид хусусиятҳои маҳал, иқлим ва шароити кӯҳистонро назардошти дастовардҳои меъмурии фарҳангии миллӣ ба эътибор гирифта мешавад, - гуфт зимни тафсири нақшаи фаъолият Қ. Алибердиева. -Барои мо аз ҳама муҳимаш тинҷию оромӣ бошад, дар он сурат созандагӣ бунёдкорӣ ба маҷрои мусоиди худ ворид мешавад. Ваҳдати миллӣ рамзи баҳамову сарҷамъӣ, иттиҳоду ягонагӣ буда, пирӯзии фарҳанги сулҳу ва ақлу заковати миллати солору хирадманд ва сулҳпарвари тоҷикро нишон медиҳад.

Чуноне ки ҳамаи мо ва кулли мардуми Тоҷикистон дар ёд доранд, расидан ба ин рӯзҳои оромӣ пурсаодат ва таъмин кардани ҳамдигарфаҳмиву ваҳдати миллӣ барои мо бар ивази хисороти ниҳоят вазнини ҷонибу молӣ ва машаққату маҳрумиятҳои сангини маънавий муяссар гардид. Дар як фосилаи кӯтоҳи таърих модари тоҷик даҳҳо ҳазор фарзандони худро аз даст дод, ҳазорон нафар кӯдакон бепадар ва закон беҳамсару бесаробон монданд, даҳҳо ҳазор бинуву хонаҳои истиқоматӣ, беморхонаву дармонгоҳҳо, мактабу кӯдакитонҳо ва роҳу пулҳо харобу валангор шуда, ба иқтисоди миллӣ ҳудуди даҳ миллиард сомонӣ зиён расонида шуд. Магар чангу ҷидол хуб аст ва ё сулҳу ваҳдат? Бунёд, ки дар фазои оромии субот роҳу нақбҳо сохта мешавад, сеҳу корхонаҳо, манзилҳои истиқоматӣ ва дигар иншооти варзишию фарҳангӣ қомат рост мекунанд ва сатҳи зиндагии мардум беҳ мегардад.

Ба истиқболи ҷашнҳои фархунда танҳо дар шаҳри Хоруғ қариб даҳ бини мавриди истифода қарор хоҳад гирифт. Инҳо толари варзишӣ дар маҳаллаи Тем, хати обузари Боневдара-Хоруғ, бини меҳмонхонаи панҷошёна дар маҳаллаи Селхозтехника, бини панҷошёнаи истиқоматӣ дар маҳаллаи Чухти Хоруғ, сеҳи истеҳсоли маҳсулоти тайёри картошка (чипси) дар шаҳри Хоруғ, бини сеошёнаи Ассотсиатсияи экологии сайёҳии вилоят ва ғайра мебошанд.

Раиса Қиматгул Алибердиева дар ниҳояти тафсири нақшаҳои фаъолият оид ба истиқболи сазовори ҷашнҳои муборак иброз дошт, ки дар бораи аҳамият ва нақши муҳими сулҳу суботу ваҳдати миллӣ, баҳусус Созишномаи сулҳу тоҷикон барои мардуми тоҷик ва умуман дар таҷрибаи ҷаҳонӣ падидаи нодир будани он андешаҳои зиёде иброз шудаанд.

Гузориш аз мизи мудаввари рӯзноманигоро

← саҳ. 7

Доир ба аҳамияти Созишно-маи сулҳ Чаноби Олӣ дар як суханронии худ гуфта буданд, ки "қадр манзалати санади сулҳи мо баробар бо Эълони истиқлолияти мост. Чунки яке агар барои мо мустақилият оварда бошад, дигаре дар сарзамини азиятдидаи мо сулҳу субот ва ваҳдати миллиро таъмин намуд. Бо имзои Созишномаи сулҳ мо ба ҷанги даҳшатбори дохилӣ хотима бахшидем. Мо собит карда тавонистем, ки миллати мутамаддин ҳастем ва ҳамчун кишваре, ки аз рӯзҳои мудҳиш ва саҳт гузаштааст, хоҳони сулҳем ва ҳамеша ҷонибдори онем, ки дар тамоми нуқтаҳои доғи ҷаҳон проблемаҳо танҳо бо роҳи музокироти сиёсӣ ҳаллу фасл карда шаванд".

КАЛОНТАРИН ДОНИШГОҲ ДАР ОСИЁИ МАРКАЗИ

Бо ибтиқори Президенти мамлакат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар як маҳалли баланду барҳаво барои сохтмони Донишгоҳи Осиеи Марказӣ майдони 87 гектар ҷудо шудааст, ки қорҳои бунёди ин боргоҳи маърифату таълимӣ бо суръат идома дорад. Ҳоло дар ин ҷо сохтмони хобгоҳу озмоишгоҳ, биноҳои таълимӣ ва дигар иншооти ёрирасон бо суръат сохта мешаванд. Таълим дар ин донишгоҳ бо шарту шароит ва меъёрҳои байналмилалӣ сурат мегирад.

Айни замон дар ин ҷо зиёда аз 40 ширкат бо фаъолияти бунёдкорона машғул мебошанд. Сохтмони калонтарин китобхона ба нақша гирифта шудааст, ки ният доранд аз китобхонаҳои бузурги ҷаҳонӣ варианти электронии китобҳои нодирро гирдоварӣ намоянд. Дар марҳилаи аввали фаъолият донишгоҳ 125 толибилро барои таҳсил мепазирад. Донишҷӯён барои таҳсил солоне 10 ҳазор долларӣ амрикоӣ бояд пардохт намоянд. Барои қишрҳои алоҳида имтиёз ҳам муқаррар карда мешавад. Масалан, барои таҳсил аъло довлалаб метавонад қисме аз маблағҳои пардохташро бозпас гирад. Бо мурури аз кишварҳои минтақа ба шумули Қирғизистону Қазоқистон, Ўзбекистону Покистон ва ғайра низ донишҷӯёнро бо таҳсил фаро мегиранд.

ДАР МАВЗЕИ ТЕМ ШАҲРАКИ НАВ МЕСОЗАНД

Дар як мавзеи зебо, дар соҳили дарёи Панҷ шаҳраки навест бунёд мегардад, ки дар он тибқи нақша бояд 15 ҳазор нафар соҳиби манзил шаванд. Аллакай сохтмони иншооти ифрасохтори он оғоз ёфтааст. Дар назар аст, ки дар навбати аввал ба ҷавонон манзилҳои истиқоматӣ дода мешавад. Бо мақсади таъмини ҷавонон бо ҷойи кор сеҳҳои истеҳсоли ва дигар корхонаҳо сохта мешаванд. Воқеан сеҳи замонавии истеҳсоли чипс (картошкабирён) дар ҳамин ҷо ба фаъолият оғоз мекунанд.

Шаҳраки нав дар паҳлуи бозори наздисарҳадӣ бунёд мегардад. Бозори мазкур аллакай ба фаъолият пардохтааст. Зимнан, мардуми афғоне, ки дар навоҳии наздимиранд ба сар мебаранд, бо таъби болида ба ин ҷо омада молу маводи ниёзашонро харидорӣ карда мебаранд. Онҳо дар навбати худ маҳсулотеро ворид мекунанд, ки барои мардуми тоҷик зарурат дорад. Ғайр аз ин аҳамияти пули калони сохтанду боз дар он аст, ки муаллимону духтурони тоҷик ба деҳоти наздики он тарафи дарё рафта, кор мекунанд, ба таълиму тарбия ва табобати мардум машғул мешаванд. Ва бо ин васила барои заҳматашон соҳиби маблағе мегарданд.

МУЛОҚОТ БО УСТОДОНУ ДОНИШҶҶҶЕНИ ДДХ

Гурӯҳи журналистон зери роҳбарии раиси рӯзноманигорони Тоҷикистон ва раиси Академияи васоити ахбори омма З. Исмоилзода, директори Маркази тадқиқоти стратегии назди Президенти Тоҷикистон Х. Халиқназарзода бо устодону донишҷӯёни донишгоҳи Хоруғ мулоқот анҷом доданд. Толибилмонӣ таълимгоҳ маърузаҳои меҳмононро шунида, ба суолҳои сершуморашон ҷавобҳои қаноатбахш гирифтанд.

Ба нақли раиси донишгоҳ дар ин муассисаи таълимӣ, ки ҳанӯз дар соли 1992 таъсис ёфтааст, ҳоло ба 5300 донишҷӯ аз рӯи 35 ихтисос дарс медиҳанд. Донишгоҳ 8 факултаю 20 кафедра дорад. Ба шогирдон 12 доктори илму 55 номзад таълим медиҳанд. Дар ин ҷо аз дигар

минтақаҳои мамлакат низ довлалабонро қабул мекунанд. Солоне ҳудуди 50 нафар тибқи квотаи президентӣ ба таълиму тарбия фаро гирифта мешаванд.

МАРДУМ АЗ "ПОМИР- ЭНЕРЖИ" РОЗӢ ҲАСТАНД

Дар фарози қуллаҳои сар ба афлоки Помир нерӯгоҳи барқӣ оби "Помир-1" қомат афрохтааст, ки аз қувваи равшангарою нерӯбахши он сокинони вилоят тамоми сол бо нерӯи барқ таъмин карда мешаванд. Сокинони минтақа дар бораи лимиту меъёри солоне барқ аз васоити ахбори омма мехонанд. Маълум аст, ки дар дигар манотиқи мамлакат солоне 6-7 моҳ дар доираи соатҳои муайян барқ мегиранд. Дар фасли тобистон бошад, ба деҳоти наздисарҳадӣ Афғонистон низ барқ медиҳанд.

Нархи қувваи барқ барои аҳоли баробари 2,75 сенти амрикоист. Ин маблағ андаке дар шароити ҳозира вазнин бошад ҳам, лекин мардум тамоми фаслҳои сол, аз ҷумла тирамоҳу зимистон шабу рӯз бо барқ таъмин карда мешаванд. Корвони рӯзноманигорон дар тамоми масири роҳ диданд, ки чӣ гуна аз ҳисоби даромадҳои "Помир-энержи" симҷӯҳои куҳнаро бо оҳанин иваз мекунанд.

Дар ниҳоти сафар хабарнигоронро раиси вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон Шодихони Чамшед пазири намуда, ибраз доштанд, ки мо ҳам комёби дорему ҳам камбудӣ. Бовар дорам, ки ҳар чизе дидеду шунидед, ҳамонро ҳақиқатнигорона мунъакис намоем. Ва мардуми Бадахшон бо илҳами тоза пайи созандагӣ бунёдкорӣ мешаванд. Тадбири аз ҳама асосии вилоят дар соли равон ин истиқболи сазовори ду ҷашни муҳим: яке таҷлили ҷумҳуриявии Рӯзи Ваҳдати миллии бо иштироки Асосгузори сулҳу ваҳдати миллии Пешвои миллат, Президенти кишвар муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ва дигаре 25-солагии Истиқлолияти давлатии Тоҷикистон. Мо ин санаҳои фархундаро бо армуғонҳои шоиста пешвоз мегирем.

Усмон СОЛЕХ,
Бахтиёр ҲАМДАМОВ

Дар доираи сафари Корвони хабарнигорон ба Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон бо иштироки васеи рӯзноманигорони васоити ахбори оммаи ҷумҳуриявӣ маҳаллӣ ва хусусӣ, таҳлилгарону коршиносон, кормандони мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатии вилоят ва навоҳии он дар мавзӯи "Нақши васоитаҳои ахбори омма дар таҳкими ваҳдати миллии" мизи мудаввар доир гардид, ки дар кори он раиси вилоят Шодихони Чамшед, раиси Иттиҳодияи журналистони Тоҷикистон Зинатулло Исмоилзода, директори Маркази тадқиқоти стратегии назди Президенти ҷумҳурӣ Худойбердӣ Халиқназарзода, раиси Кумитаи иҷроияи Ҳаракати ваҳдати миллии ва эҳёи Тоҷикистон Мирзошоҳруҳ Асрорӣ ва дигарон иштирок доштанд.

Аз субҳи барвақт ба муносибати ин ҷорабинии муҳим дар Чойхонаи бузурги миллии, ки дар поёни Боғи ботаникӣ бо сабуку услуби миллии, бо истифода аз санъати меъморӣ кандакорӣ, наққошӣ, рассомӣ ҳаққоқӣ эъмор гардидааст, намоиши китобу нашрияҳои маҳаллию ҷумҳуриявӣ доир гардид. Онро сазоворона ҳаводорону алоқамандони эҷод бо камолӣ майл тамошо карданд ва аз намунаҳои рӯзномаю маҷаллаҳои дастрас намуданд.

Мизи мудавварро раиси Иттиҳодияи журналистони Тоҷикистон Зинатулло Исмоилзода хусни оғоз бахшида, ҳадафи ҷамъомад ва аҳамияти созандаи онро барои ҳозирин муаррифӣ намуд. Мавсуф ибраз дошт, ки дар ҳаёти сиёсӣ иқтисодии мамлакат тағйироту таҳаввулот кулӣ ба амал омада истодааст. Тули солҳои соҳибистиқлолӣ мо ба дастовардҳои ҷиддӣ ноил гардидем. Дар бораи ҳамаи ин комёбиҳои аввалин шуда рӯзноманигорон иттилоъ пахш менамоянд. Мусаллам аст, ки ин ҳама интишороти бояд воқеъинона ва ҳақиқатнигорона ба мардум расонда шавад. Бовар дорам, ки дар ин ҷамъомади бонуфуз олимону коршиносон назару андешаҳои худро ошкоро баён мекунанд ва пешниҳодҳои худро ҷиҳати пешрафти минбаъдаи корҳо манзур менамоянд.

Раиси вилоят Шодихони

Чамшед дар зимни сухани ифтитоҳии хеш тазакур дод, ки мардуми саросари вилоят имрӯзҳо ба ҷашнҳои мубораки 25-солагии Истиқлолияти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва 19-умин солгарди Рӯзи Ваҳдати миллии, ки қарор аст имсол ҷорабинӣҳои асосии он дар вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон бо иштироки Асосгузори сулҳу ваҳдати миллии-Пешвои миллат, Президенти кишвар муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон таҷлил карда шавад, ҳамаҷониба омодагӣ гирифта истодаанд.

Зимнан аз минтақаҳои гуногуни мамлакат меҳмонони зиёде ҷиҳати пешвозгирии шоистаи ин ҷашнҳо ба вилоят меоянд. Масалан дар ҳудуди қариб зиёда аз 200 нафар аз вилояти Суғд, ки намоёндагони касбу кори мухталиф буданд, таширф оварда, бо қору зиндагии мардуми Бадахшон ошноӣ пайдо карданд. Гурӯҳи калони бонувон зери сарпарастии Кумитаи кор бо занон ва оилаи назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон таширф оварда буданд. Мо барои истиқболи меҳмонони хатлонӣ тайёрӣ дида истодаем. Дар маҷмӯъ 15 адад чунин гурӯҳҳо бояд истиқбол гирем. Мусаллам аст, ки ҳамаи ин тадбирҳо барои таҳким ёфтани сулҳу ваҳдати миллии мусоидат мекунанд. Шукр бояд кард, ки ба чунин рӯзҳои муборак расидем. Неъматӣ бебаҳои ваҳдати миллиро бояд ҳамагон ҳифз намоем. Ҳар рӯз ҳар соат дар мавриди сулҳу субот фикр кунем ва дастовардҳои онро афзун гардонем.

Мо бо кишвари ҳамсояи Афғонистон зиёда аз 900 километр марз дорем. Бо шарофати истиқлолият дар масири сарҳад 6 пул сохта шуд ва бозорҳои наздимирандӣ боз гардиданд. Мардуми афғон ва ҳам худи тоҷикон дида истодаанд, ки истиқлолият чӣ афзалияту бартариҳо дорад. Ваҳдати миллии барои мо чӣ армуғонҳоро ҳада оварда истодааст. Бинобар ин, ҳамаи он комёбиҳои бояд ошкоро ва ба таври воқеӣ дар васоити ахбори оммаи ҷумҳурии инъикос гардад. Мардуми Бадахшон муштоқи ахбори дуруст ҳастанд. Онҳо нашрияҳои мехонанд ва ахбори интернетиро пайгирӣ мекунанд. Бахши аъзами мардум саводи хуб доранд. Неку бадро қиёсу таҳлил мекунанд ва назари худро ошкоро баён мекунанд. Ман бисёр меҳомам, ки сухани васоити ахбори омма созанда бошад, на сӯзанда.

Ҳамчунин Худойбердӣ Халиқназарзода-директори Маркази тадқиқоти стратегии назди Президенти Тоҷикистон, Абдулмаҷид Ҳакимзода-директори Муассисаи давлатии телевизиони "Ҷаҳоннамо", Мирзошоҳруҳ Асрорӣ-раиси Кумитаи иҷроияи Ҳаракати ваҳдати миллии ва эҳёи Тоҷикистон зимни суханронии ифтитоҳии хеш таваҷҷуҳи ҳозиринро ба ҳоҷияти Созишномаи умумии истиқрори сулҳу ва ризоияти миллии дар Тоҷикистон, роҳҳои татбиқи ин санади тақдирсоз ва таҳким бахшидану ҳифз намудани сулҳу ваҳдати саросарӣ дар Тоҷикистони азиз равона намуданд.

Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон

Баъдан дар баҳши аввали "Мизи мудаввар" дар мавзӯи "Мақоми ВАО ҷиҳати ба даст овардани ваҳдати миллӣ" бахшида шуда буд, Худойберди Холиқназарзода-директори Маркази тадқиқоти стратегии назди Президенти Тоҷикистон дар бораи "Аҳамияти таърихӣ сулҳи тоҷикон ва бозтоби он дар ВАО-и дохилии хориҷӣ" суҳбат кард. Зимни маъруза мавсуф иброз дошт, ки тоҷикон марҳилаи аввали ваҳдатро сипарӣ намуданд. Акнун мо ба давраи нави он, ки шартан онро марҳилаи устуворгардонӣ меномем, ворид шудаем. Дар ин давра пеш аз ҳама насли ҷавон ба таълиму тарбия ниёзманда мебошад. Зеро саҳтҳои ҷанги ҷамъатаноро надидаанд. Ман ҳамон наслеро дар назар дорам, ки солҳои ҷанг 5-6 сола буданду ҳоло 25-30 солаанд. Бинобар ин лозим аст, ки бештар дар ҳамаи самт кор барем. Беҳуда нест, ки Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ-Пешвои миллат, Президенти кишвар муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба масъалаи таълиму тарбияи ҷавонон ва саводнокии онҳо эътибори ҷиддӣ медиҳанд. Маҳз ба хотири ҷавон гардондани кадрҳои ҳамаи соҳторҳо бештар ҷавонро пешбарӣ мекунад.

Мо вазъи солҳои аввали истиқлолияти давлатиро хуб медонем. Он вақт баъзе расонаҳои хориҷӣ менавиштанд, ки дар Бадахшон гӯё сулҳу ваҳдат нест. Бинобар ин Сарвари муаззами давлат Эмомалӣ Раҳмон худашон озими ин вилоят шуданд. Баъдан қариб ҳар сол як борду бор ба диёри домони гардун сафар мекарданд. Пешвои миллат бо ин амалашон собит намуданд, ки дар ин ғуша зебои Тоҷикистон сулҳу ваҳдат пойдор аст. Ва бо ҳамаи василаҳои ҳасудону дурӯғпароканҳо гирифта шуд. Як ҳадафи сафари феълӣ мо низ дар ҳамаи аҳд, ки дар бораи воқеияти дидамон нависему пеши роҳи муҳолифони идеологиямонро бигирем.

Абдулмачид Ҳакимзода-директори Муассисаи давлатии телевизиони "Ҷаҳоннамо" дар бораи "Мақоми ВАО-и электронии ватанӣ дар инъикоси раванди сулҳу ва таҳкими ваҳдати миллӣ" назару андешаҳои ироа дошт.

Раиси Кумитаи иҷроияи Ҷаҳоннамои ваҳдати миллӣ ва эҳёи Тоҷикистон Мирзошоҳрух Асрорӣ таваҷҷуҳи иштирокдорони конференсро ба паҳлуҳои дигари масъала, ки ба тобишҳои жанри эҷодӣ иртибот мегирад, ҷалб намуд. Мавсуф дар бораи "Нақши публицистикаи сиёсӣ дар таҳкими ваҳдати миллӣ" изҳори назар намуд. Ӯ аз ҷумла таъкид сохт, ки омилҳои муҳими ташаккули миллат ва таҳкими ваҳдати миллӣ дар мафкураву ҷаҳонбинӣ ва андешаи инсонҳои ҷой гирифтааст. Фарҳангу адабиёт, матбуот ва дигар васоити ахбори омма аз василаҳои муқтадире мебошанд, ки метавонанд ба фикри андеша, ҷаҳонбинӣ ва рафтори одамон таъсир гузоранд. Ҳамаи тавр, расонаҳои хабарӣ ва дар зимн, публицистикаи сиёсӣ даврано ҷанги шаҳрвандӣ ва баъди он аз вазъҳои муҳиме гардиданд, ки сухани ҳақ ва фикри солимо ба зеҳни аҳли ҷомеа мерасонданд, мардумро бо гузаштаи миллат ошно сохт, онҳоро ба муқаддам донишмандони манфиатҳои миллӣ ташвиқ менамуданд.

Дар ин бобат махсусан нақши устод Садриддин Айни бисо барҷаста аст. Мақолаҳои ӯ замоне ба нашр мерасиданд, ки пантуркистон мавҷудияти қавмеро бо номи "тоҷик" инкор намуда, ба таъсиси ҷумҳурии миллии тоҷикон муҳолифат нишон медоданд. Устод бо мақолаҳои хеш ба хонанда гузаштаи миллат, адабиёт ва фарҳанги қадимаи онро муаррифӣ мекард, мардумро ба хату савод, наشري рӯзнома ба забони модарӣ ташвиқ менамуд. Мирзо Турсунзода, Фазлиддин Муҳаммадиев, Абдулҳамид Самад, М. Қаноат, Лоик Шерали, Б. Собир, Гулназар, К. Насрулло, Ш. Бунёд, Ашӯр Са-

фар, Н. Қосим ҳикояву қисса ва романҳои С. Турсун, Ф. Муҳаммадиев, Кӯҳзод, Сорбон, К. Мирзоев, М. Хоҷаев ва дигар адибони мо низ дар соҳаи публицистикаи сиёсӣ аз хеш осори хуберо манзур намудаанд.

Бобати фароҳам овардани заминаҳои мафкурави ҷиҳати таҳкими ваҳдати миллӣ дар даврони соҳибистиклолии кишвар боз ҳам метавон ба нақши барҷастаи Пешвои миллатамон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон таъкид варзид. Китобҳои Сарвари давлат "Тоҷикон дар оинаи таърих", "Аз Ориён то Сомониён" ва амсоли инҳо, ки баробари асарҳои арзишманди таърихӣ ҳастанд, намунаҳои беҳтарини публицистикаи сиёсӣанд, ки хонандаро бо таърихи пурифтихори миллати тоҷик ошно сохта, мушкулоти ва гирифтҳои имрӯзи ӯро дар миён мегузоранд ва барои рафъи онҳо изҳори назар меку- нанд.

Соли 1994 ҷангоме, ки дар кишвар ҷанги шаҳрвандӣ идома дошт, нависандаи маъруф У. Кӯҳзод ба мардум муроҷиат намуда, ҷамъатанони азиро аз оқибатҳои харобиовари ҷанги шаҳрвандӣ ҳушдор дода навишта буд: "Ҳоло вақти даъвои

"ман нағзу ту ганда", "ман ҳақу ту ноҳақ" нест. Вақти гапгузарӣ нест, вақти қасосгирӣ нест. Вақти он аст, ки ману ту аз як гиребон сар барорем.

Ӯ худ нависандаи соҳибзавқ Ҷонибек Ақобир навишта буд: "Ҷадафи дар минтақаҳо доир намудани ҷашни Ваҳдат аз як тараф ба ҳам аз наздик ошно намудани мардум бошад, аз тарафи дигар устуворгардонии пояҳои дӯстиву бародарӣ ва рафоқати байни мардуми ноҳияҳо, шаҳрҳо ва вилоятҳои кишвар аст".

Ба хотири тарғибу ташвиқ ва тасвири андешаҳои ваҳдати миллӣ ва таҳкими сулҳу оштии дар кишвар дар адабиёти даврано Истиқлол жанри публицистика, ки имкони бештари дар гармогармиаш ба қалам задани мавзӯҳои доғро дорад, хеле фаъол гардид. Дар ин давра маҷмӯаҳои дастаҷамъонаи шеърӣ қиссаҳо ба мисли "Таронаи Ваҳдат", "Анҷумани саодат", "Рӯ бо офтоб", "Бист баҳори Истиқлол" нашр гардиданд.

Нақши китобхона, ки ба таҳкими суботи ваҳдати миллӣ ва фароҳам овардани заминаҳои мафкурави ин раванд заруранд, низ дар ин давра бисёр муҳим аст. Дар ин росто мо наметавонем аз наشري силсилакитобҳои "Ваҳдат, Давлат, Президент" ёдовар нашавем.

Ин силсила бо кӯшишу эҳтимоми Кумитаи иҷроияи Ҷаҳоннамои ваҳдати миллӣ ва эҳёи Тоҷикистон нашр мегардад, ки то имрӯз 25 ҷилди он ба таърих расидааст. Дар ин китобҳо масъалаҳои мухталифи таҳкими ваҳдати миллӣ, нақши ниҳодҳои иҷтимоӣ дар ин раванд, шинохти ваҳдати миллӣ ҳамчун яке аз пояҳои устувори андешаи миллӣ аз нигоҳи илмӣ баррасӣ мешаванд. Дар ин китобҳо дар баробари дарҷи назарияи ваҳдати миллӣ ҳамчунин татбиқи раванди он дар шаҳру ноҳияҳои мухталиф низ инъикос мегардад.

Жанри публицистика дар нашрияи Ҷаҳоннамо, ки бо номи "Ваҳдат" интишор меёбад, вазъи ҳаёти кунунӣ ва умуман тамоми замони навинро ҳамаҷониба ва реалистона инъикос намуда, ба ташаккули таҳаввули афкори

сиёсӣ, иҷтимоӣ, ақоид, майлу рағбати одамон мусоидат намуда, дар ҳаёти сиёсӣ иҷтимоӣ мамлакат вазифаи муҳиму тақдирсоии сиёсӣ гуяро ба пуррагӣ анҷом додааст.

Ҳулоса, публицистикаи сиёсӣ мо нақши хешро доир ба таҳкими ваҳдати миллӣ, боло бурдани сатҳи ҳудодоҳию худшиносии ҷомеа сарбаландона ба ҷо оварда истодааст.

Доктори илмҳои филологӣ Назрӣ Офаридаев, сармуҳаррири нашрияи "Минбари халқ" Бахтиёр Ҷамдамов, сармуҳаррири нашрияи "Хатлон" Асалмоҳ Сафарова, раиси комиҷроияи Ҷиҳзи Халқии Демократии Тоҷикистон дар ВМКБ, раиси баҳши вилоятии Ҷаҳоннамои ваҳдати миллӣ ва эҳёи Тоҷикистон Ҷонибек Қозибеков, директори ТВ "Кӯлоб" Сафаралӣ Бозорзода, директори радиои "Ховар" Сайчаъфар Ашӯров, раиси баҳши вилоятии Иттифоқи журналистон Қурбон Аламшоев зимни музокираҳо ва баёни мулоҳизаҳо ба паҳлуҳои нокушоҳои мавзӯи ваҳдат дар расонаҳои иттилоотӣ равшанӣ андохтанд.

Зимни ҷамъбасти "Мизи мудаввар" раиси Иттиҳодияи журналистони Тоҷикистон Зинатулло Исмоилзода бори дигар таъкид намуд, ки воқеан ҳам васоити ахбори омма дар таҳкими сулҳу ваҳдати миллӣ нақши бориз гузошта метавонад. Мо инро дар ҷараёни конференси фаъл ба мушоҳида гирифтём. Ҷадафи асосӣ аз он иборат аст, ки ғояи ваҳдат ва ягонагии миллат дар шури тамоми кишроҳои ҷомеа нуфуз пайдо кунад ва ба ин васила барои сарҷамъии мардуми кишвар заминаи мустақкам фароҳам оварда шавад. Агар дар ин амри хайр журналистон заррае ҳам саҳм гузоранд, мо бо эътимоди комил гуфта метавонем, ки рисолати созандаи худро баҷо оварда истодаем.

Усмон СОЛЕХ,
Бахтиёр ҶАМДАМОВ,
азъои Иттифоқи журналистони Тоҷикистон

Дар суратҳо:
лаҳзаҳои сафари рӯзноманигорон ба Бадахшон

ПОЯЕ БАР БОВАРИ ОРМОНИИ ЧОМЕА

ЧОИ шаку шубҳае нест, ки дар масири таърих чунин имконоте, ки барои мо тоҷикону тоҷикистониён имрӯз дастб гаштааст, на ба ҳар як қавму миллату халқиятҳо муяссар шудааст. Воқеан, ин замони нодир фосилаи хеле кӯтоҳе аст, ки дер мондан аз раванди муосир дар доираи бошитоби ҷаҳонишавӣ моро ба "аспи ланге" табдил хоҳад дод, ки аз дунболи таърих барои расидан ба саодату ормони миллии худ кӯшишҳои хоҳем кард, вале на танҳо аз асли мақсад, балки аз раванди таърих ба садсолаҳо қафо хоҳем монд.

Ҳазорҳо соли бедавлатӣ, пойбанди зулму истибдоди юнониву араб, турку муғулу манғиту ғайра дар ҷавҳари мағзи ҷон тарсу ваҳм, гуломиву бардагириро ҷунон ҷой кардааст, ки миллатро дар "худӣ" маҳдуд сохта, "ман"-и ғуруру номуси уро дар пушти қабатҳои зиёди пардаҳои ҳаросу беиродатӣ ҷой додааст. Ҳама дар доираи устураи бофтаи Чомӣ дар ҷустуҷӯи "шоҳи ормони" қарор гирифта, омода ҳастем ҳатто Искандари золими юнони ва садҳо ҷунин исқандарҳои аҷнабии дигарро адолатпеша ба қалам бидиҳем. Вале аз дариҷаи маҳдудии андешаву ҷаҳонбинии худ боре ба "поёни дар" нигоҳе накардаем, ки ҳеҷ вақт миллату меҳан аз ҷунин абармардонии адолатпеша "холоӣ" набуд ва модари азии тоҷик ҳазорҳо адолатҳои худро барои ободии Ватан, сарҷамъии миллат, шукуфои ва рифоҳи он ба дунё овардааст ва таърих бидуни ҳеҷ рӯсиёҳӣ шоҳиди сарсахти он мебошад.

Бо чи сабаб бошад, ки ҳамеша "оби дари хона" қадр надорад ва агар тоҷики ватанхоҳе каме болу пар кушод ҳама дар талоши он мешавем, ки "уро дар ҷояш шинонем" ва ба гуноҳҳои нокардаи заминиву осмонӣ муттаҳаммат созем, зеро рашк, ҳасад, бахилӣ, нотавонбинӣ ва ғайраҳо намегузоранд аз маҳдудии арзишҳои колбади тан бидуни иштироки ақл аст берун равам.

Мавҷудияти чунин хислатҳо дар тӯли таърихи зуҳури қавми тоҷик ва бисёр масъалаҳои дигари айни ва зеҳнӣ дар давраҳои гуногуни ташаккули миллат нақши манфури худро бозид, аз бисёр ҷиҳат моро дар ҳошияи зиндагӣ қарор доданд. Намунаи бемислу барҷастаи он шикасти давлатдорӣ Сомониён маҳсуб мегардад, ки рӯҳи гузаштагон аз умқи таърих гӯшрас менамоянд, ки он дарси зиндагиро набояд фаромӯш бисозем. Зеро баъд аз ҳазорсолаҳои бедавлатӣ сарфи назар аз кушторҳои беасосу "тройка"-ҳои хонумонсӯз Иттиҳоди Шӯравӣ дариҷаи бахти баргаштаре ба рӯи халқу миллати тоҷик боз кард. Дар ин марҳилаи нави давлатсозиву миллатсозӣ ба тадриҷ ба Истиқлолияти воқеӣ расидем ва тоҷик дар доираи маҳдуди ҷуғрофӣ ҳам бошад, сарпарастии Ватани аҷодии хеш гашт. Дар фарқият аз дигар давлатҳои мазлуми Шарқ барои тоҷикони ин маҳдудии ҷуғрофӣ Истиқлолияти Ватан ба андозае ҳам бошад бидуни муборизоти тӯлонии истиқлолиятҳои ба даст омад, лекин нигоҳ доштани ин неъматҳои озодӣ кори содаву осоне набуд, ки онро мардум таи бисту панҷ соли шикасту рехт, бурду бохт, рукуду пешравӣ, иштибоҳу бетаҷрубагӣ афтону ҳезон ба ҷову мақоме расонд. Дар ин марҳилаи хеле нозуки таърихӣ хатару таҳдидҳо аз сари кишвар дур нашуда, дар шақлу муҳтаво ва дар доираи арзишҳои нав падида омадаанд. Зеро воқеан раванди давлатсозӣ ва миллатсозӣ дар марҳилае аз марҳилаҳои ташаккули ва рангирии миллат, кори як рӯзу ду рӯз набуда, сабру таҳаммул, мардонагӣ, аз худгузарӣ ва ҳештансӯзиҳои зиёдеро дар бар мегирад. Ин раванди шаклгирӣ ва поягузорӣ, сурат гирифтани ва сохтани қудрате ҳаст, ки появу бунёди он бояд қавӣ ва мавҷудияти он безавол бошад. Ин як даврари нисбатан тӯлонии таърихӣ аст, ки аз як

тариф халқ бо бозуи тавоноии хеш низоме ба вучуд меорад, ки барои садсолаву ҳазорсолаҳо дар хидмати бозодагон қарор дошта бошад ва аз сӯи дигар ин меъмориҳои кохи бегазанди давлати қадид бо нерӯи зеҳнӣ ва тафаккури амиқи худ дарк намудаанд, ки чи қадар заифҳои худ дар ин ташаккул аст, ки давлатро зудшикану хатарзоӣ ва осебпазир кардааст.

Дар таърихи ташаккули ҳар як давлати миллӣ нақши халқи оддӣ ва

дастирии он аз таҳаввулот хеле назаррас мебошад ва таи бисту панҷ соли Истиқлолият дар атрофи давлати навтаъсис ва Президенти интихобкардаи хеш муттаҳид шудани халқи тоҷик ва тоҷикистониён боиси он гашт, ки тавонистем, яктану яқсон ба марҳилаи сифатан нави давлатдорӣ хеш ворид бигардем. Ин марҳила тақозои онро дорад, ки дар Қонуни асосии Ҷумҳурии Тоҷикистон тағйироту иловаҳои тозае ворид гарданд. Зеро тибқи моддаи 6 Конституцияи кишвар воқеан "дар Тоҷикистон халқ баёнгарии соҳибхитӣро ва сарчашмаи ягонаи ҳокимияти давлатӣ буда", "ифодаи олии бевоситаи ҳокимияти халқ Раёипурсии умумихалқӣ ва интихобот" маҳсуб мегардад. Болотар аз ин "тартиби гузаронидани интихоботро қонунҳои конституционӣ ва қонуноҳ танзим намуда", "баргузори Раёипурсӣ тибқи қонуни конституционӣ сурат мегирад.

Бо иборати дигар тартиби гузаронидани Раёипурсии умумихалқӣ тавассути Конституцияи мамлакат ва Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи Раёипурсии умумихалқӣ" муайян гардидааст ва ин яке аз рунҳои асосии давлати демок-

ратӣ маҳсуб мегардад. Лекин, бо таассуф бояд зикр сохт, ки гуруҳҳо ва ҳасудони сиёсӣ низ ҳастанд, ки ин зарурати воқеии таърихиро танҳо пойбанд ва марбут ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон доир ба Асосгузори сулҳу ваҳдат ва "Пешвои миллат" меанданд. Ҷои шаку шубҳа нест, ки қабули қонуни мазкур зарурати онро дорад, ки зиддиятҳои ҳуқуқие, ки байни бандҳои асосии ин қонун ва Конституцияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ба вучуд омадаанд, бартараф карда шаванд. Ин худ вобаста ба интихоби шахрвандони кишвар мебошад, ки ҳангоми Раёипурсии умумихалқӣ мавқеи шахрвандии худро бидуни зӯрварӣ ва фишору таъдӣ муайян хоҳанд намуд. Дар баробари ин масъалаҳои дигаре низ ҳастанд, ки бояд дар доираи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Доир ба раёипурсӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон" шахрвандони кишвар муносибати худро нисбат ба онҳо муайян созанд, зеро мутобиқ ба Конститу-

иттиҳодияи ҷамъиятӣ, динӣ, ҳаракат ва гуруҳе наметавонад ба ҳайси мафкураи давлатӣ эътироф шавад". Ба андешаи қисмати аъзами ҷомеашиносони муосир, адами идеология ва ё деидеологизатсияи кишвар ин яке аз бандҳои фурупошии давлат дар доираи технологияи "бесомони идиорашаванда", ки имрӯз аз ҷониби абарқудратон барои аз байн бурдани кишварҳои хурду кӯчак истифода мегарданд, маҳсуб меёбад. Бо иборати дигар, идеологияи давлатӣ ҳамчун меҳвари арзишҳои олии давлат тибқи моддаи 8-уми Конституцияи Ҷумҳурии Тоҷикистон манъ гардидааст. Шояд ман иштибоҳ кунам, лекин дар сурате, ки арзишҳои олии давлатӣ набошанд, ҳадафу мақсадҳои низ вучуд дошта наметавонанд. Дар ҳолате, ки ҳадаф набошад, натиҷа низ нест.

Аз мисоли оварда ҳадаф аз он иборат аст, ки ҳеҷ як қонуне, аз як тарафи наметавонад идеали ва аз тарафи дигар догма бошад. Аз ин рӯ раванди ҳаёти сиёсӣ ва иҷтимоӣ тақозои онро дорад, ки барои расидан ба ҳадафҳои олии ва ормони давлати миллӣ дар ҳолатҳои аз нигоҳи таърихӣ ногузир даст ба тағйироту иловаҳои Конституция зад. Дар ин самти муҳими

ҳаёти сиёсӣ ва иҷтимоии кишвар гузаронидани Раёипурсии умумихалқӣ, ки яке аз рунҳои асосии ҳифзи ва нигоҳдорӣ низомии давлати демократӣ маҳсуб мегардад, тақозои давру замон ва аз нигоҳи сиёсиву иҷтимоӣ ногузир буда, барои тақомули Конституцияи равона гардидааст. Ин таҷриба дар саросари кишварҳои ҷаҳон мавҷуд буда, боиси пешрафт ва шукуфои бисёр давлатҳои демократӣ гаштааст. Барои мисол ба таърихи 27 майи соли 2015 Маликаи Британияи Кабир Елизавета II дар рӯзи ифтитоҳи сессияи навбатии Парламенти кишвар эълон дошт, ки доир ба масъалаи узвият дар Иттиҳоди Аврупо то охири соли 2017 лоиҳаи қонун дар хусуси Раёипурсии умумихалқӣ пешниҳод хоҳад гашт. Ӯ ин ки Президенти Федератсияи Россия В. В. Путин дар Паёми солонаи хеш ба Маҷлиси федеролии Россия "Думаи давлатӣ" дар соли 2013 доир ба тағйироту зарурият дар Конституцияи кишвар аз тариқи Раёипурсии умумихалқӣ андешаҳои худро пешкаш сохта буд.

Чуноне ки дар ибтидо зикр сохтем, яке аз масъалаҳои, ки дар баробари дигар масъалаҳои ба Раёипурсии умумихалқӣ наватӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон пешкаш гардидааст, ин масъалаи хусусияти қонунӣ ва конституционӣ пайдо кардани мафҳуми "Пешвои миллат" мебошад, ки дар Конституцияи соли 1994 он вучуд надорад. Дар доираи лоиҳаи нави тағйироту иловаҳои банди тибқи Қонуни Асосии кишвар ба Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки на танҳо Сарвари давлат, балки ҳамзамон "Пешвои миллат" низ мебошад, хусусияти қонунӣ бахшид.

Дар бораи ногузирӣ ва зарурати мақоми "Пешвои миллат" дар васоти ахбори омма ва сайтҳои гуногуни мақолаҳои зиёде ба таъри расидаанд, ки дубора ба ин масъалаҳо даст задан чандон зарурате надорад. Лекин дар доираи яке аз паҳлуҳои асосии ин масъала, ки вобаста ба таърихи ташаккули миллат ва давлатсозии қадид дар кишвари дорои фарҳанги анъанавӣ ба мисли Тоҷикистон мебошад, зарур аст изҳори ақида кард.

Ҳар як қавму миллате, ки дорои фарҳангу тамаддуни таърихӣ мебошад, ҳамеша дар талоши он аст, ки кишварӣ ӯ ором, амниятташ таъмин ва зиндагии халқаш пешрафтву аз нигоҳи иҷтимоӣ ва иқтисодӣ ҳамеша дар ҳолати рушд қарор дошта бошад. Ин худ як ормони бунёдӣ инсоният аст, ки мутаассифона, ба истиснои баъзе аз давлатҳои дорои хусусияти иҷтимоӣ дошта (Нидерланд, Шветсария ва ғ.), дар аксарияти кишварҳои дунё ҳамчун устура боқӣ мондааст. Аммо новобаста аз ин ноқомӣ дар қисмати аъзами кишварҳои мардумон аз лаззати "биҳиштосо" сохтани сарзаминҳои худ даст накардаанд ва пойбанди ин ормони миллии худ мебошанд, чунки идеяи "давлати миллӣ" худ як устураи хеле зебо, вале ба мисли чароғ роҳнамо ва равшанидиҳандаи роҳи пурхаму печи давлатсозии ҳар як миллат дар масири таърих мебошад. Табиати инсон ва ҷаҳони маънавии ӯ ҷунон офарида шудааст, ки ҳамеша бояд ба чизе орзу ва боварӣ дошта бошад ва дар олами рӯёии хеш он ормонро парварад. Ин дар ҷавҳари вучуди инсон нуҳуфта буда, ҳеҷ нерӯе имкони тағйир додани онро надорад. Аз ин рӯ, бузургону ҳакимони қавму миллатҳо аз ин қувва ва нерӯи ботинии мардум ба хотири бо ҳам овардани инсонҳо, оромиву сарҷамъии онҳо ормонро устураҳои офаридаанд, ки онҳо барои наҷоти миллатҳо аз парешониву бардағӣ равона гардидаанд.

Аз ҳамаи ҷиҳат устурасозӣ худ қисми ҷудонопазири фарҳанги маънавии ҷомеаи инсонӣ буда, фарҳанг баёнгарии воқеии сатҳи ба дастовардаи маҳсули маърифати ҷомеаи инсонӣ маҳсуб мегардад. Устурасозӣ дар такя ба яке аз сифатҳои ҷавҳари инсон, яъне боварӣ бошуроии вай зуҳур мекунад. Ба андешаи ҳакимони пешин ва таҳқиқгарони имрӯз ҷудо сохтани боварӣ аз ақл ба хотири амал кардани онҳо ғайриимкон аст. Ақл дар асоси боварӣ поягузори шуда, силҳои он маҳсуб мегардад. Бидуни боварӣ он ақл дар танҳои ба комёбиҳои хеле каме ноил хоҳад шуд ва вазифаи ақл танҳо дар омӯхтану шак бурдан, хулоса баровардану боз шак бурдан, маҳдуд хоҳад гардид. Бидуни боварӣ ақл наметавонад боз истад, зеро боварӣ хоҳад гашт, бунёд ва ҳадафи ақл аст. Ақл дар доираи як вақти муайян ва ё замоне таҷрибаро тавассути боварӣ таҳким бахшида, ин ҳамоҳангиро ба дониш табдил медиҳад.

Аслан фарҳанги ҳар як қавму миллат ва дар маҷмӯъ тамаддуни башарӣ дар таъба ба арзишҳои маънавия ба боварҳо ба он арзишҳо метавонад фарқол гардад ва боқӣ монад. Бо ибори дигар боварҳо дар доираи қадом як фарҳанге набошад, ба хотири рушду тақомули маънавия инсон хидмат менамоянд. Ахлоқ ва ё одобу фазилат дар навбати худ зуҳури таърихӣ буда, ҷойгову мақоми он дар ормону устура хеле бузург аст, зеро ормону устура дар худ боварҳо ва ахлоқро бо ҳам пайвасти сохта, падидаи наву тозаеро ба вуҷуд меорад. Ҳамин аст, ки ҳангоми устураҳои иҷтимоӣ аз одобу фарҳанг истифодаи зиёд мебаранд, то ин ки тавассути рӯҳ ва вучуди инсонҳо устура дар мағз-мағзи мардумон ҷой гирифта, ҳамчун бовариҳои рӯҳӣ сабаби назму сомон ва тартибу амалҳои созанда гардад. Вай тавонад ба сифати қутбнамои миллат ба хотири фардои дурахшон хидмат намуда, инсонҳоро ба ҷидду ҷаҳд, рӯҳбаландӣ, худгузарӣ, шарафу номус ва бедории миллӣ даъват намояд. Дар ин замина нақши "Пешвои миллат" хеле муассир буда, дар ин мақом пешниҳод гардидани шахсияти Президенти маҷбуи мо Эмомалӣ Раҳмон, ки омилҳои сарҷамъӣ, ваҳдат, хостаҳои ормонии ҷомеа, бедории миллӣ ва тимсоли эътимоду бовари мардум аст, метавонад давлат ва миллатро пешорӯи равандҳои муосири сиёсии ҷомеаи ҷаҳонӣ, муттаҳид созад.

Чуноне ки қаблан зикр намудем

Дар ин замина нақши "Пешвои миллат" хеле муассир буда, дар ин мақом пешниҳод гардидани шахсияти Президенти маҷбуи мо Эмомалӣ Раҳмон, ки омилҳои сарҷамъӣ, ваҳдат, хостаҳои ормонии ҷомеа, бедории миллӣ ва тимсоли эътимоду бовари мардум аст, метавонад давлат ва миллатро пешорӯи равандҳои муосири сиёсии ҷомеаи ҷаҳонӣ, муттаҳид созад.

имрӯз мардуми наҷиби мо ба давлатсозӣ ва миллатсозӣ машғул аст ва ибтидои қарни XXI яке аз давраҳои воқеан ҳам эҳёи муҷаддади тоҷику тоҷикистониён маҳсуб мегардад. Ин даврае ҳаст, ки миллат омодааст барои фардои шуқуфони фарзандону набағарони худ аз бисёр анъанаҳо ва урфу одатҳои даст кашанда, барои рушду пешрафт ва назму сомон дар кишвар саҳмгузор бошад, зеро онҳо ба хубӣ медонанд, ки гузашта ба ҳеҷ ваҷҳ аз лавҳи хотир фаромӯш нахоҳад шуд, балки дар доираи таҷрибаи ҳаёти иҷтимоӣ боқӣ хоҳад монд. Вазифаи асосии таърихӣ низ аз он иборат аст, ки таҷрибаи ба дастовардаи инсонро дар тӯли давраҳои сипаришуда бо ҳам ҷамъ сохта, аз диди нав ба он назар намояд.

Имрӯз низ мо тоҷикон бояд аз гузаштаи худ ва дигар қавму миллатҳо дарси ибрат гирем ва аз ин таҷрибаи бою ғаний истифодаи ҳамаҷониба намоем, зеро дар байни беш аз дусад давлати дунё кишваре нест, ки дорои муқаддасот ва арзишҳои воқеаи миллӣ худ набошад. Парчам, нишон, суруди миллӣ ва ғайра арзишҳои ҳастанд, ки ҳамчун рамзи давлатдорӣ таи ҳазорсолаҳо халқу миллатҳоро бо ҳам ҷамъ намуда, боиси на танҳо ифтихори ватандорони онҳо, балки пешрафту шуқуфони низ гаштаанд. Ва яке аз сабабҳои ба таърихи худ рӯй овардани тоҷикон низ ҳамин буд, ки дар даврони Истиқлол дар раванди миллатсозӣ ба асли хувияти худ ворид гардем ва бидуни ҳар гуна маҳдудиятҳо тоҷикият ва ё аслияти миллати худро нисбат ба дигар қавму халқиятҳо муайян созем. Яке аз рӯҳҳои чунин хувиятсозӣ ин буд, ки гузашта ва хотираи таърихӣ миллатро муайян намоем, ки тоҷикон дар гузашта мардуми "пойлӯч" -у бефарҳанг ва бедавлат набуда, балки дар саргози тамаддуни муосири ҷаҳонӣ қарор дошт ва воқеан ҳам мардуми фарҳангсоз буд. Ҳикмату илм, адабу давлатдорӣ шахрсозиву роҳсозӣ ва сарсабзу хуррам нигоҳ

доштани Ватан - ин худ зуҳури воқеаи мебошанд, ки аз фарҳангсолор будани тоҷикон дарак медиҳанд ва ба исботу фаҳмондаиҳи зарурат надоранд. Ҳатто якшоҳбайте аз "Шоҳнома"-и ҳақими бузург Фирдавсӣ ки фоя ҳаст, ки мо ба ин ном сазовор бошем. Дар қадом давру замоне набошад ин сифатро аз тоҷикон гирифтани ғайриммон аст.

Баъд аз ҷанги шаҳрвандӣ дар кишвар аввалин иқдоме, ки сурат гирифт ин барафростани пайкари Исмоили Сомонӣ буд, зеро бунёди ин маҷмаа дар маркази пойтахти тоҷикон пояи давлатсозии навини тоҷиконро гузошт ва ҳамчун ормону устура миллатро бо ҳам муттаҳидтар намуд. Дар сурате, ки агар миллати мо чунин шахсиятҳо намедашт, сиёсатмадорони муосир онҳоро бояд аз тариқи устура месохтанд ва боварҳои мардумро нисбат ба бузургиву миллати хеш ба вуҷуд меоварданд, зеро ин зарурати таърихӣ буд. Аз гузашта то имрӯз таърихи тоҷикон намоёнгарии он аст, ки ин миллат ҳамеша афсонаҳоро воқеият месохт ва бар тани урени ормон ҷома мепӯшонд. Агар дар қарнҳои миёна устураҳои "Шоҳнома"-и безаволи Фирдавсӣ намебуд, оё тоҷикон метавонистанд таърихи гузашта ва забону фарҳанги хешро ба ин андоза нигоҳ доранд? Ҳатто дар замони қудрати Шӯравӣ низ ин шоҳкори таърихӣ барои ҳифзи хувияти миллии тоҷикон хидмати бемисл карда буд. Болотар аз ин худ низоми Шӯравӣ бар пояи ормон ва усту-

бурд, чунки зарурат ва ногузирии табилии ормон ба воқеият нерӯи зиёдро талаб мекард.

Қаҳрамони асосии устуравии давраи сотсиализм халқи оддӣ маҳсуб мегафт, ки бо тартибу низом, қору фаъолият ва муқриват дар муқобили камбудӣ дар зиндагии рӯзмарра омода буданд худро қурбони "ояндаи дурахшон" созанд. Аммо сарфи назар аз он ки қаҳрамони асосӣ халқи оддӣ буд, лекин онҳо тамоми фаъолияти худро дар асоси боварӣ ба роҳбар ва пешвои ҳақиму хирадманд ҳатто рӯҳи пешвои аллақай фавтида анҷом медоданд. Ба ибори дигар нақши "Пешво" дар ин раванд хеле бузург буд, чунки вай ҳамчун шахси ҳақиму доно ва оқилу зирак рисолати хеле бузурги таърихӣ, яъне эъмони ҷомеаи навин ва ояндаи бузургро бар дӯш дошт.

Хосатан дар ҳақини давраи устураҳои зиёди иҷтимоие вобаста ба Сталин ҳамчун "Пешво" ва роҳбар тарҳрезӣ шуда, симои вай дорои хислатҳои ҳақимона ва бузургона гардида буд. То имрӯз дар хусуси қаҳрамониҳои Сталин сухан рафта, ҳатман дар бораи пирӯзии вай бар фашизм, индустралкинунии Иттиҳоди Шӯравӣ ва ғайра бо неки ва ифтихорӣ ёд мебардад. Лекин ҳар як шахс ба ҳайрат хоҳад омад, ки эъмони сохтмонҳои бузурги ин даврон қабл аз ҳама бо маблағгузорӣ ва инвестицияи ширкатҳо ва мутахассисони хориҷӣ сурат гирифтанд. Барои мисол ДнепроГЭС, Уралмаш, заводи тракторбарории Челябинск, Заводи машинасозии Горкий, комбинати металлургии Магнитогорский ва Кузнецкий, марказҳои нефтқосилкунии Боку ва Грозний, ҳатто фабрикаҳои коркарди ҷӯби Карелия низ бо маблағҳои ҳангуфт ва кӯмаки бевоситаи мутахассисони хориҷӣ сохта шудаанд. Нуқтаи ҷолиб он аст, ки заводи тракторбарории Сталинград саравал дар Америка сохта шуда, баъдан ба қисмҳо ҷудо намуда, ба Иттиҳоди Шӯравӣ интиқол гардид ва таҳти назорати муҳандисони америкӣ дубора дар шаҳри Сталинград ҷамъ карда шуд. Дар он солҳо танҳо як ширкати "Albert Kahn, Inc сохтмони 571 лоиҳаро дар Иттиҳоди Шӯравӣ амалӣ сохт ва дар раванди индустриякунонӣ ширкатҳои номдори "Siemens" ва "General Electric" фаъолна иштирок доштанд.

Беш аз ҳазорҳо тан мутахассисони хориҷӣ дар сохтмонҳои бузург ҳамкорӣ мекарданд. Лекин саҳми ширкатҳо ва мутахассисони оломӣ ва хосатан америкӣ хеле зиёд буд ва онҳо ба Иттиҳоди Шӯравӣ дар баробари техникаву технологияи гуногун литсензияҳо ва ҳуҷҷатҳои техникӣ низ мефурухтаанд. Қисмати аъзами иншоотҳо дар асоси намунаи иншоотҳои америкӣ сохта мешуданд, ки намунаи барҷаастаи он сохтмони заводи автомобилбарорӣ дар Нижний Новгород буд, ки бо кӯмаки заводи "Форд"-и америкӣ сурат гирифта буд. Илова бар ин ширкатҳои америкӣ дар Иттиҳоди Шӯравӣ нерӯгоҳҳои оби барқӣ, заводҳои металлургии, заводҳои коркарди нефт, заводҳои химиявӣ, ҳавопаймосозӣ ва ғайра сохтаанд. Лекин халқи Шӯравӣ тамоми ин дастовардҳоро марбут ба иқдоми Сталин медонист. Ҳатто дар ҳеҷ як воситаи ахбори умум дар ин бора сухане намерафт. Зеро тамоми ин корҳо барои он равона гардида буданд, ки бо таъба бар фаъолияти "Пешво" ҳамчун манбаи тақлиди аҳли ҷомеа, ҷидду ҷаҳди мардум дучанд гардад ва дар кутӯҳтарин замон ба дастовардҳои назаррас ноил гардад. Ва чунин ҳам шуд. Дар давраи ниҳоят кутӯҳи Иттиҳоди Шӯравӣ аз кишвари аграрӣ ба давлати қудратманди индустриалӣ табдил ёфт ва умеди мардумро ба "ояндаи дурахшон" даҳчанд зиёд сохт.

Имрӯз барои Ҷумҳурии Тоҷикистон низ зарур аст, ки дар доираи "Идеяи миллӣ" ҷаҳиши бузурге дар баҳши иқтисодӣ ва саноат ба вуҷуд овард ва мақому манзалати "Пешвои ормонӣ" низ дар ин раванди бузурги миллатсозӣ хеле бузург ва тасаввурнопазир хоҳад буд. Аз рӯи адолат ва меҳру муҳаббат нисбат ба Ватан ва ояндаи он бояд дар

кишвар чунин иқдоме сурат гирад ва аз нерӯи созандаи миллат ва ҷидду ҷаҳди он ба хотири фардои ободи мамлакат истифода гардад. Барои ин зарур аст, ки "Пешво" боварҳои мардумонро ба ҷомеаи адолатпеша, фардои обод ва кишвари рушдиёфта аз нав бедор созад.

Дар баробари масъалаҳои зикршуда нақши "Пешво" дар масъалаи хеле ҳам нозук ва хатарзои сиёсӣ, яъне "интиқоли қудрати сиёсӣ" ниҳоят бориз хоҳад буд. Дар чунин кишварҳои суннатие ба мисли Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки аз нигоҳи фарҳанги сиёсӣ ақибмонда мебошад, интиқоли қудрати давлат ба тариқи демократӣ мушкилиҳои зиёдеро ба бор хоҳад овард ва имконоти ба сари қудрат омадани гурӯҳҳои ифротгаро ғайриҷамъидашуда нахоҳад буд. Яке аз мушкилиҳои давлатҳои пасошӯравӣ ва зудшиканиҳои онҳо низ дар ҳақини зоҳир мебардад, зеро онҳо аз нигоҳи тақсими абарқудратон ҳанӯз ҳам ба зумраи "давлатҳои ноком" дар ҳоли ташаккул қарор доранд. Дар радиои чунин кишварҳои Афғонистони ҷангзада низ шомил гаштааст. Ҳангоми интиқоли раисҷумҳури нави ин кишвар Ашраф Ғанӣ баъд аз Карзай раванди "интиқоли қудрати сиёсӣ", яъне аз як президент ба президенти дигар ба тариқи сулҳомез гузаштани роҳбарӣ бо мушкилиҳои зиёде рӯ ба рӯ шуда буд. Бозиҳои пуштипардагӣ, ки байни довлатабони ин мансаб Абдуллоҳи Абдуллоҳ, Ашраф Ғанӣ ва Дустум сурат гирифт, онҳоро америкӣ медонанду ин се нафар сиёсатмадори афгон.

Дар робита ба гуфтаҳои боло ҷомеаҳои таъкид сохт, ки дар ҷомеаҳои суннатӣ ва анъанавие ба мисли кишварҳои Осиёи Ҷанубӣ, Осиёи Марказӣ ва давлатҳои Шарқи Наздику Миёна ин ҳолати хеле ҳассоси сиёсӣ ва марғборе барои ин давлатҳо мебошад, ки бидуни ҷангу хархаша ва хунрезӣ корро ҳалли худро нахоҳад ёфт. Яке аз масъалаҳои умдаи солҳои 90-уми асри гузашта дар фазои сиёсии Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳақини масъалаи "давлатшикан" маҳсуб мегафт ва кишвари моро ба ҷи бадбахтиҳои овард ба ҳамагон маълум аст.

Дар ин самт низ ҷойгоҳ ва мақоми "Пешво" ҳоло назаррас буда, бо нерӯи хирад, обрӯ, нуфуз ва таҷрибаи давлатдорӣ худ метавонад ин масъаларо ба тариқи сулҳомез ва бидуни қадом як мушкилиҳои сиёсӣ доварӣ ва ҳал намояд. Барои мисол Сарвар ва пешвои миллати Қазоқистон (Элбести) Нурсултон Назарбоев барои ҳалли ин муаммои сиёсӣ ва нигоҳ доштани низомии демократӣ, дунявӣ ва ҳуқуқбунёд пешниҳод сохтааст, ки "интиқоли давлат"

бояд аввал ба як гурӯҳи дастҷамъӣ ва баъдан ба президенти тозаинтиқоли ин кишвар анҷом гирад. Раванди мазкур таҳти роҳбарӣ ва назорати Элбести Н. Назарбоев дар доираи Конституцияи Қазоқистон ва қонунҳои мавҷуда анҷом хоҳад гирифт. Дар Куба ин кор дар шакли бисёр ором ва яқдигарфаҳмӣ амалӣ шуд, вале дар Венесуела ба баъзе мушкилиҳои рӯ ба рӯ гашт.

Ба ҳақини тариқи метавон хулоса кард, ки асри XXI мавҷи навини ормонсозӣ ва устурасозиро ба майдони андеша ворид сохта, абарқудратон бо истифода аз рушди бошиддати фазои иттилоотӣ сайёраи мо устураҳои фарҳанги умумиро тарҳрезӣ карда, имконоти амалӣ гардидани лоиҳаи империализми фарҳангиро ба вуҷуд оварданд. Устура ва ормон ба идеологияи сиёсӣ маҳлал шуда, хусусияти ҷузъии он гаштааст. Дар доираи ин устурасозӣ ҷомеаи башарӣ як "пешво" ва он ҳам бошад президенти Америкаи мешиносад, зеро устураи мутародифи таблиғот, боварҳо ва арзишҳои сиёсӣ иҷтимоӣ гардидааст.

Устура дар муҳтавои андешаи устурасоз на танҳо инсонро ба воқеаҳои имрӯза, балки ба гузашта ва оянда низ шарик сохтааст. Аз ин рӯ асоси дар ҷаҳони бошитоби тағйирёбанда ҳамчун асокашу роҳнамо хидмат менамояд, зеро инсон ҳамчун маҳлуқи кулл наметавонад танҳо пойбанди ақлгарӣ ва хирадсизӣ бошад. Бо ибори дигар ҳаёт танҳо маънои фикр қарданро надорад, чунки дар он муҳаббат, неки, бадӣ, саодат, орзу, ормон, умед, боварҳо ва ҳазорҳо падидаҳои дигаре низ ҷой ёфтаанд. Ба ибори дигар инсон на танҳо дар фазои гуногуни моддӣ, балки дар фазои фарҳангӣ ва рамзӣ низ зиндагӣ мекунад. Рӯёҳо, ормонҳо ва устураҳои меофарад, олами маънавий месозад, илму фалсафа меофарад ва дар олами беканораи боварҳо ғарқ мебардад.

Тамоми умеду орзуҳои инсонҳо барои ояндаи нек дар доираи ормону асоси амалӣ мебардад, ки онҳо ҳамзамон ташвиқари амалҳои мушаххасе барои ҳаёт ва шароитҳои зиндагӣ ва фазои маънавий мебошанд. Бидуни ормону устура ҷомеаи инсонӣ ба тамаддуни берӯҳу ҷон табдил меёбад, зеро танҳо онҳо метавонанд аз тариқи боварҳо ба вуҷуду ҳастии инсонҳо роҳ ёбанд ва ҳамаҷангии ормониро ба вуҷуд оранд.

Абдулвоҳид ШАМОЛОВ

Фоҷеаи нангине, ки таҳқиқи мунсифона меҳоҳад

Ходисаи муноқишаи гурӯҳие, ки 14 май дар қабристонии Хованскоеи шаҳри Москва рух дод, аз мавзӯоти асосии расонаҳои хабарии Русия буд. Дарҳол пас аз ин ҳодиса, ки се куштаву даҳҳо маҷрӯхро паси худ гузошт, фарзияҳои нави сабабҳои сар задани он садо додан гирифтанд.

САРДОРИ шуъбаи савдо ва хидматрасонии шаҳри Москва Алексей Немерюк дар мусоҳиба ба радиои "Говорит Москва" иброз дошт, ки гӯё посбонҳои қабристонии мазкур муҳочирони ғайриқонуниро, ки аз саничиши мақомоти қудратӣ дар ҳудуди Хованское паноҳ бурда буданд, кӯшиши пеш кардан доштанд ва ин оқибат ба муноқишаи гурӯҳӣ овард. "Муноқиша сар зад ва яке аз посбон осеб дид. Дар натиҷа қувваҳои пулис ва ОМОН ҷалб карда шуданд, ки 50 нафар боздошта шуданд", - гуфтааст ин масъул.

Аммо айни замон манбаъ аз мақомоти қудратӣ ба агентии "Интерфакс" иттилоъ дод, ки сабаби задухӯрд аз ҷониби гурӯҳи ҷиноии қафқозӣ кӯшиши маҷбур кардани кормандони оромгоҳ барои супоридани "ҳақпулӣ" будааст ва ахириро ин талаби ҷинояткоронро рад кардаанд, ки оқибат ба муноқишаи хунинбор оварда расонд. Дар натиҷа аз ҷониби иштирокчиёни он, ки шуморашон тибқи маълумоти гуногун аз 200 то 500 нафар ҳадс зада мешавад, силоҳи оташфишон низ истифода бурда шуд, ки бар асари он 3 шаҳрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон-Хушаков Суҳроб Таваралиевич, соли таваллудаш 1990, Ризоев Иноят Қаноатович, соли таваллудаш 1977 ва Собиров Сайнуриддин Нозилович, соли таваллудаш 1974 ҳалок гардида, ҳудуди 10 нафари дигар ҷароҳати гуногун бардоштаанд. Зиёда аз сад нафар, азҷумла директори оромгоҳ Юрий Чабуев, Никита Мошенко-корманди собиқи пулиси Москва, ки устоди варзиш дар риштаи дзюдо муаррифӣ шудааст ва ҳуқуқшинос Александр Бочарников, ки қаблан доғи судӣ доштааст ва дигарон боздошт шудаанд. Ҳоло акнун хоҳем дид, ки мурофиаи ин нафарони боздоштшуда чӣ гуна аз рӯйи адолати судиву инсонӣ сурат хоҳад гирифт ва агар инҳоро низ мучозоти сабуке чун қотилони Хуршедаи 9-сола ва Умаралии 5-моҳаву дигар маъсумини шаҳиди тоҷик интизор бошад, пас мо дудафта ба системаи судии Русия қарсак хоҳем зад... Ба ҳар ҳол, интизор хоҳем шуд.

БА ҲАМАИ ИН КИ ЧАВОБ ХОҲАД ГУФТ, Ё "АЗ МОСТ, КИ БАР МОСТ" ...

Аммо тибқи иттилои дигар, тохтутоз сари шаҳрвандони Тоҷикистон амали дасти Ҳамватанони худӣ мо будаанд, ки ба сари коргарони ин оромгоҳи бузургтарини пойтахти Русия мехостанд "андоз", ба истилоҳи дигар "ҳақпулӣ" ва ё "доля" бубанданд. Ҳангоме ки инҳо наком шуданд, гурӯҳҳои ҷиноятпешаи қафқозитабор (чечену доғистониҳо) -ро ба ҷониби тоҷикони коргар таҳриқ доданд, ки оқибат ба фоҷеа анҷомид. Шаҳрвандони Тоҷикистон, ки дар оромгоҳи кор мекарданд, мусаллаҳ бо бела оҳанпора (арматура) ба Ҳамлагарон, ки тибқи иттилоъ бо зиёда аз 15 мошини сабукрав омада буданд ва бо худ силоҳи оташфишон доштанд, истодагарӣ кардаанд. Бояд гуфт, ки оромгоҳи мазкур аз макони сердармад маҳсуб ёфта, дар сайти коргоҳи дафнии "Ритуал" дар Аврупо бузургтарин ба ҳисоб меравад. Майдони он аз 197 га зиёд буда, миқдори қабрҳо

ояш аз 1 миллион ҳам гузаштааст. Кормандони оромгоҳи Хованское ба рӯзноманигорон гуфтаанд, ки муноқиша яқинд моҳи июли дорад ва гурӯҳҳои ҷиноятпешаи қафқозитабор кӯшиши таҳти назорат гирифтани онро барвақт доштаанд. Пеш аз ин ҳодиса низ дар Хованское қазияҳо рух медоданд. Директори собиқи оромгоҳ Михаил Чивилев барои фуруштани ҷойҳои дафн моҳи апрел ба муҳлати 1,5 сол зиндонӣ шуда, корманди дигари он барои пинҳон кардани маводи муҳаддира дастгир шуда буд.

Бино ба қавли шоҳидони муноқиша, иштирокчиёни он аз боқимондаҳои ҳайкалҳои сари қабрҳо на-сбгардида Ҳангоми задухӯрд истифода бурдаанд...

ПАСИ ИН ЗАДУХҶҮРД КИ МЕИСТАД?

Тибқи иттилои расмӣ, мақомоти қудратии Русия Лечий Яхёев, марди 42-солаи зодаи Ҷумҳурии Чеченистонро аз саркардагони аслии муноқишаи марғбори қабристонии Хованское доништа, мавриди ҷустуҷӯ қарор додааст (айни замон ӯ ба даст афтод). Аммо барои мо аламовараш ин аст, ки тибқи иттилоот Ҳамроҳи намояндагони гурӯҳҳои ҷиноии қафқозӣ (ва аз таҳриқидандагони асосии муноқиша) Ҳаммиллатони мо будаанд, ки тавъам бо бегонагон сари Ҳамватанони хеш тохтаанд. Ҳадс ҳам зада шуд, ки бархе аз Ҳамлаварон аз толори варзишии воқеъ дар шаҳри Москваи паҳлавони шинохтаи тоҷик Расул Боқиев будаанд. Аммо ин варзишгари маъруф 15 май дар мусоҳибаи хеш ба сомонии "Радиои Озодӣ" ин иттиҳомро рад карда, гуфтааст, ки ӯ чунин шеваи "пулкоркунӣ" -ро инкор мекунад ва "луқмаи ҳаром" -ро ҳеҷ гоҳ нарасида, сари "тоҷики худ тоҷики дигаре"ро таҳриқ нахоҳад дод. Расул Боқиев шиносони хешро бо иштирокчиёни муноқишаи рӯзи 14 май рӯҳода инкор карда, гуфтааст, ки онҳоро намешиносад ва дар толори гуштии ӯ низ тамрин накардаанд.

Аҷибаш ин аст, ки муҳочирони бо бел мусаллаҳи тоҷик, ки аз худ Ҳимоя кардаанд, бештар аз чеченҳои автоматбадаст зиммдорони русро ба Ҳарос овардаанд ва акнун дар шабақаҳои русӣ симои тоҷикон боз шакли манфириро касб кардааст (воқеаи боздошти ду лётчики русро ба ёд оваред, ки марзҳои моро ҳалалдор сохтанд ва мардуми мо чи гуна дар расонаҳои русӣ зерӣ таънаву маломат кашида шуданд).

Суол ба миён меояд: чунин ашхосеро, ки сари Ҳамватанони хеш аҷнабиҳоро таҳриқ медиҳанд ва онҳоро мавриди таҷовуз қарор додаву аз онҳо "ҳақпулӣ" талаб мекунад, чӣ гуна бояд номид? Магар инҳо инсонанд?! Ҳангоме ки муҳочирони меҳнатии мо бо азобу машаққат дар ғариби баҳри пеш бурдани рӯзгори оилаи хеш захира мекашанд ва мудом таҳти фишори мақомоти қудратии Русия ва наҷодпарастон (скинхед)-ҳои сартарошидаи бадмасти рус ва гурӯҳҳои ҷиноятпеша қарор мегиранд, магар Ҳамин бас нест, ки Ҳамватанони хеш сари онҳо зӯрварӣ кунанд? Ин "муштзӯрҳо", ба истилоҳ "рэкетиҳо" -и Ҳаммиллат, ки мутаассифона аз ҷониби бархе аз Ҳавонони кишвар мавриди ситоишу мадҳ қарор Ҳам гирифтаанд ва зӯри мушташон танҳо сари Ҳамватанони бечораи хеш мерасад, магар Ҳавонмарданд?! Инҳое, ки ёрои зӯрварӣ кардан ба миллатҳои ғайр надоранду сари Ҳамқавмони хеш фишорварӣ мекунад, магар хоинони миллат нестанд?! Ҳодисаҳои "фурухтан"-и Ҳамватанони дар кишвари бегона аз ҷониби худӣ шаҳрвандони мо ба мақомоти қудративу гурӯҳҳои ҷиноӣ, инро чӣ гуна метавон солимона шарҳ дод? Афсӯс, ки чунин Ҳодисаҳо кам нестанд...

Чаро бо ин фарҳанги волои гузаштагон, таърихи дурахшону но-биғаҳову абармардонӣ бузургамон, ки Ҳаҷониён сари таъзим назди хи-ради онҳо фуруд овардаанд, имрӯз Ҳавонони кишвар шимҳои танг ва "мокасин"-ҳои сурхранг ба бар мекунанду дар маросимҳои арӯсиву домодии мо ба Ҳойи рақси мардо-

наи тоҷикӣ "лезгинка"-и қафқозиро иҷро мекунанд?

Магар вақти он нарасидааст, ки ниҳоди масъул як барномаи мукамалро оид ба Ҳифзи ҳуқуқҳои Ҳамватанони бурунмарзии хеш таҳия созанд, то оянда чунин ҳолатҳои фоҷиабор рух надиҳанд, ё лоақал кам шаванд?! Русҳо як мақол до-ранд-"кто посеет ветер, тот пожнёт бурю". Яъне:

Ангушт макун ранҷа ба дар кӯфтани кас, То кас накунад ранҷа ба дар кӯфтани мушт.

Баъдан, мо бояд дигар ба афсонаҳои чун "муъмин бародари муъмин аст" бовар накунем. Албатта, чунин консепсияи бародарӣ тақия ба ақриди воҳид хуб аст, аммо таърих исбот карда, ки он як шиори зебо беш набуда, дар масири он ҳеҷ гоҳ ба пуррагӣ пайёда нашудааст. Ҳатто Ҳасади Паямбари Ислому Ҳазрати Муҳаммад (с) сард нашуда, миёни қабоиلى араб кашмакашӣро ҷидол сари Ҳоҳу Ҳалол ва раҳбарияти чун тухфаи осмонӣ сарашон рехта авҷ гирифта буд. Ҳамин буд, ки аъроб дар муддати кӯтоҳи таърихӣ сарвариятро дар дунёи Ислому аз даст дода буд. "Муъмин бародари муъмин" Ҳамон гуна муосир набуда, сараввал чунин аст. Барои чечен тоҷик ҳеҷ гоҳ чечени дигар нахоҳад шуд ва аҳсанташ бод-барои ӯ Ҳуввияти миллиаш болотар аз устураҳои "бародарист". Ҳамин "бародарони мусалмон"-и доғистониву чечен дар шабақаҳои иҷтимоӣ моро бо тамасхур "азият"-осиёи меноманд (Кавказ дар қитъаи Аврупо Ҳойгир аст). Хуб, миёни Ҳар мардум афроди арзандаву нолоиқ аст-миёни русҳо ва

Ҳатто Ҳамон доғистониву чечен низ, дӯсти миёни миллатҳо қизи муҳим ва зарурист, аммо сараввал мо бояд Тоҷик бошем, Ҳуввият ва манови миллии хешро Ҳифз намоем, сипас сари миши дӯстиву рафоқат бо ақвоми ғайр биниш-нем. Барои ин мо бояд миллати воҳид бошем ва вабои ирсии хеш-маҳалгароиро аз байн бубарем, вагарна Ҳар хасу хор, касу нокас сари мо дар оянда низ мушт гириҳ хоҳанд кард.

ДИАСПОРАВУ НАМОЯНДАГИИ ДИПЛОМАТИИ МО ДАР РУСИЯ БА ЧИ ҚОРҲО МАШҶУЛАНД?

Дигар масъала фаъолияти Ҳамон "диаспораҳо"-и мост, ки дар манотиқи гуногуни кишвари паҳно-вари Русия фаъолият мекунанд ва гуфтаҳои боло оид ба "лезгинка" сараввал ба онҳо дахл доранд. Барои чӣ ин Ҳамъиятҳои миллии мо дар хориҷ дар тарвиҷи фарҳанги мо ба Ҳавонони маскуни Русия оғиз мондаанд? Мо одат кардаем, ки доимо Ҳангоми Ҳамъиятҳои милливу давлатӣ, аз қабилӣ Рӯзи Истиқлолияти Наврӯзи оламафрӯз гурӯҳҳои телевизионии мо ба Федератсияи Русия сафар намуда, наворҳоеро маъра-зи тамошобинон мекунанд, ки Ҳамагӣ аз ситоиши Ҳамъиятҳои тоҷикону сарварони онҳо иборатанд (оре, чун аз дастурҳои пурнеъматӣ онҳо нӯши Ҳон мекунанду пайсае ба Ҳайби онҳо медарояд). "Дар Ҳашми мо гу-бернатор ширкат варзид", "муовини губернатор моро бо иди миллимон табрик кард"-чунин суҳанҳои тафо-хуромез аз забони онҳо ба парвоз меоянду чеҳраҳои пуррағани ин нафарон рӯйи Ҳаҷоннамоҳои моро "пур" мекунанд, аммо ин Ҳо суоле ба миён меояд: Тӯли инак зиёда аз 20 соли фаъолияти диаспораи тоҷикон чӣ кори дар Ҳақиқат арзандае-ро ба сӯбут расонидаанд, ки машаққати ғарибии Ҳамватанонро каме Ҳам бошад, осон кунанд? Чаро сари тар-бияи онҳо, нест кардан, лоақал ба пастӣ бурдани сатҳи трайбализм (қавмпарастӣ, маҳалгароӣ), ки мутаассифона хоси Ҳамъияти мост, миёни Ҳаммиллатони мо дар хориҷ миёнҷигарӣ накардаанд? **Шояд иллат дар ин бошад, ки худӣ диаспораҳо аз рӯйи принципи трайбализм созмон дода шудаду идора карда мешаванд?**

Қазияи дигар фаъолияти сафору-рату консулгарӣҳои мо дар Русия аст. Чаро ин намояндагии дипло-матии мо аксар ҳолат мавҷи пас-сивро ишғол мекунанд? Магар Ҳимояи ҳуқуқҳои шаҳрвандони мо дар хориҷ рисолат ва вазифаи ҷониби онҳо нест? То ба кай шумо-раи қурбонҳои мо дар ғариби ба Ҳадди аъло мерасад, ки мо Ҳушёр шавему аз хоби гарон бихезем? Ҳангоме, ки пасттарин бадмасти рус ва ё ҷинояткори қафқозӣ ба занони мо дасти зӯрвариву таҷовуз дароз кунанд? То ба кай ин "камонардон"-и худкуши бегонапараст, хонашери майдонғариби мо сари Ҳаммиллатон мушт гириҳ мекунанду аз Ҳазо эмин мемонанд? Чаро мо шахсия-ти ин нафаронро мавриди таҳқиқ қарор намениҳем ва чеҳраи манфу-ру номҳои инҳоро ошкор намеку-нем, то Ҳомеаи мо бидонанд, ки ин "шерон"-и сари тоҷикон ва рӯбаҳо-ни назди қафқозихову дигар милла-тҳои ғайр кистанд?

Сӯзи дили мо сари ин масъала аз ҳолатҳои навин нест, ки имрӯз моро андӯхгин кардааст. То он даме, ки мо пайваста сари минба-рҳо суҳанҳои баланд меғему бе-шармона аз тариқи Ҳаҷоннамо оиди дастовардҳо дар самти муаррифии миллат (диаспораҳо) дар хориҷ жожхой мекунем, гумон аст, ки чунин Ҳаводиси нанговар шумора-шон коста шаванд...

Азамат ДҶУСТОВ

Мардуми мо ҳангоме ба ягон иқдоми наҷиб даст зананд, ҳулосашонро аз натиҷаи он бо як ифода баён мекунанд: "Вақт нишон хоҳад дод"...

Аммо соат бо вақти Душанбе ва Лоҳур як аст. Агар дар Душанбе соат 10:00 бошад, дар Лоҳур низ чунин аст. Баръакс, масалан бо вучуди наздикии масофа миёни Кобул ва Душанбе 30 дақиқа фарқ мекунад...

ПАЙВАНДИ ШАҲРҶО

Ифтитоҳи хати сайри ҳавопаймо дар масири "Душанбе-Лоҳур-Душанбе" дар рӯзҳои ба вуқӯъ пайваст, ки аз замони аҳди бародарӣ бастанӣ ин шаҳрҳо 40 сол пур мешавад ва ҳамзамон дар Тоҷикистон ба амалӣ намудани тарҳи CASA-1000 омодагӣ мегрифтанд.

Парвози нахустин ба самти Душанбе-Лоҳур санаи 6-уми майи соли равон бо ибтиқори Ширкати ҳавопаймоии "Сомон Эйр" тавассути ҳавопаймоии "Боинг 737-900" сурат гирифт. Ҳайати рӯзноманигорон ва масъулини ширкатҳои сайёҳии Тоҷикистон аз ҷумлаи мусофирони нахустини ин хати сайр буданд.

Ҳамин тавр, орзуи деринаи тоҷирони сайёҳони тоҷику покистонӣ амалӣ гардид-парвози ҳавопаймоҳои миёни Тоҷикистону Покистон дубора барқарор шуд. Ҳарчанде солҳои навадуми асри гузашта ҳафтае як маротиба аз пойтахти Тоҷикистон ба шаҳри бандари Карочии Покистон ҳавопаймо парвоз мекард, аммо бо сабаби кам шудани теъдоди мусофирон ин хати сайр аз фаъолият бозмонд. Акнун бо гузашти вақт дубора ба сайёҳону тоҷирони ду ҷониб имкон пайдо шуд, ки ба кишварҳои ҳамдигар сафар карда, дар рушди сайёҳӣ ва таҳкими муносибатҳои тиҷоратию иқтисодӣ саҳм гузоранд.

Дар маросими ифтитоҳ, ки пеш аз парвоз баргузор шуд, дар Фурудгоҳи байналмилалӣ Душанбе сафири фавқуллода ва мухтори Ҷумҳурии Покистон дар Ҷумҳурии Тоҷикистон Тариқ Иқбол Сумро ин рӯйдодди фараҳбахшро ба мусофирони нахустин муборакбод гуфта, зикр намуд, ки то имрӯз сафари шаҳрвандони Тоҷикистону Покистон ба кишварҳои ҳамдигар бо харҷи зиёду вақти бештар тавассути мамлакатҳои дигар сурат мегрифт. Акнун мусофирон метавонанд бе мушкилӣ аз ин хати сайр истифода баранд ва дар муддати 1 соату 40 дақиқа ба ватани худ расанд.

Ба андешаи вазири нақлиёти Ҷумҳурии Тоҷикистон Шералӣ Ганҷалзода, ифтитоҳи хати сайри нав имкон медиҳад, ки шаҳрвандони Тоҷикистон тавассути он ба баҳр бароянд ва ба ин васила ба ҷаҳон роҳ ёбанд. Мусофирони покистонӣ низ минбаъд метавонанд тариқи транзит бо ин хати сайр дар муҳлати кӯтоҳ ба Аврупо сафар кунанд.

Ба қавли директори тиҷоратию ширкати ҳавопаймоии "Сомон Эйр" Эъҷоз Хон, парвоз дар ин масир ҳафтае ду бор - рӯзҳои душанбе ва чумба сурат хоҳад гирифт. Арзиши билети ҳавопаймо 1600 сомонӣ аст. Дар оянда ширкат ният дорад, ки миёни Душанбе ва шаҳрҳои Ислмободу Карочии Покистон низ парвозро ба роҳ монад.

Раиси Палатаи савдо ва санати Ҷумҳурии Тоҷикистон Шариф Саид аз ин рӯйдодди фараҳбахш изҳори хушнудӣ намуда, зикр кард, ки тибқи дастури Роҳбари давлат мубодилаи мол миёни ду ҷумҳурӣ, ки феълан 100 миллион долларро ташкил медиҳад, бояд ба 500 миллион доллар расонида шавад.

ДАРВОЗАИ ТОҶИКИСТОН БА СӢИ БАҲР

Хонандаи зақӣ аллакай пай бурд, ки суҳан дар бораи рушди

минбаъдаи муносиботи дӯстӣ ва ҳамкорию Тоҷикистону Покистон меравад. Ёдовар мешавем, ин масъала тирамоҳи соли 2015 зимни мулоқоти Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмон ва Сарвазири Ҷумҳурии Исломии Покистон Муҳаммад Навоз Шариф баррасӣ шуда буд ва дар анҷоми музокироти расмӣ ҷонибҳо созишномаҳои нави ҳамкориро ба имзо расониданд.

Дар ин мулоқот Навоз Шариф гуфта буд, ки Покистон омода аст дарвозаи Тоҷикистон ба роҳҳои бахрии ҷануб бошад.

Ба қавли Эмомалӣ Раҳмон ҷу

рупоиҳои зирак ва ҷоҳталаб бо мақсади рушду шукуфои ҷомеаҳои худ аз осор ва ҳикматҳои созандаи шарқӣён фаровон истифода кардаанд.

Қуввати Мағриб аз илму фан аст, В-аз ҳамин оташ чарогаи рӯшан аст...

Ҳарорати ҳаво 25 дараҷа буд. Дар ин ҷо низ мусофирони рейси нахустинро хуб истиқбол гирифта, ба муносибати ифтитоҳи хатсайри нав суҳбати гарму самимӣ доир шуд. Нотиқон зимни суҳанронию дар ҳузури хабарнигорони тоҷику поки

дони 20 гектар доман паҳн кардааст. Он дар охири асри XII бунёд шудааст, ки ҳамчун қасри подшоҳии Муҳаммади Ғурӣ махсуб мешуд. Ин қалъа, мавриди бисёр ҳамлаю задухӯрдҳои шадиди истилогарон қарор дошта, борҳо харобаҳои он таъмиру тармим гардидааст. Ахиран лоиҳаи қалъа аз ҷониби Ақбаршоҳ аз реҷи сурху хишти пухта тақмил дода шудааст.

Ба қалъа ба воситаи Дарвозаи оламғирӣ ворид шуда, бо тамошои масҷиди Моти ("Гавҳар масҷид"), "Шишмаҳал", Осорхонаи аслиҳа, Девони хос ва Девони ом ба умқи таърихӣ фуру меравед.

Боздиди мо аз масҷид аз зиёрати мақбараи Аллома Муҳаммад Иқбол оғоз шуд, ки дар паҳлуи чапи масҷид ҷой гирифтааст. Посбонҳои фахрӣ аз ду тараф мақбараро ниғаҳбонӣ мекунанд. Нақши ин мутафаккир дар бедорию раҳиҳои мардуми Шарқ аз зери зулми истилогарон, дар худшиносии миллӣ ва эҳёи забони форсӣ, ки баъди истилои англисҳо дар ин сарзамин нуфузаш коста гардида буд, хеле бузург аст.

Дар наздикии масҷиди Подшоҳӣ ва Қалъаи Лоҳур манораи 60-метра қомат афрохтааст, ки соли 1960 ба муносибати 20-умин солгарди Қарордоди Лоҳур бунёд шуда

аст. Ёдовар мешавем, 23 марти соли 1940 дар шаҳри Лоҳур Лигаи умумиҷиндӣи мусулмонҳо (Муслим Лиг) қарор баровард, ки дар нимҷазираи Ҳинд давлати мустақили мусулмонҳо таъсис дода шавад. Ин тасмим баъди 7 сол-14 августи соли 1947 амалӣ шуд, яъне Ҷумҳурии Исломии Покистон истиқлолияти хешро ба даст овард.

Алҳол дар майдони назди манораи истиқлол маҷмааи истироҳатию фароғатию Муҳаммад Иқбол бунёд мешавад, ки дар онда ба меҳмонон таърихи гузаштаю имрӯзаи Покистонро муаррифӣ хоҳад кард.

Шаҳри қадимаи Лоҳур, ки дар майдони 256 гектар доман паҳн кардааст, 20 ҳазор аҳоли дорад ва яке аз мавзеҳои туристӣ махсуб мешавад. То имрӯз 13 дарвозаи ин шаҳри қадима мавҷуд аст. Хонаҳои сокинони он низ аз манзилҳои дигар мавзеҳои Лоҳур фарқ мекунанд. Тангҷаҳояш асосан бо форсӣ номгузорӣ шудаанд, мисли Кӯчадарзӣ, кӯчаи Ғуборчиён ва ғайра.

Дар Лоҳури қадима ҳаммоми Вазираҳон (1632), масҷиди Вазираҳон (1639), ки дар аҳди императори бузурги темурӣ Шоҳ Ҷаҳон бо регу хишти сурх бунёд шудаанд, намунаи санъати меъмории ҳамон давр аст. Ин ҳаммом дар он вақт на танҳо ҷойи шустушӯӣ, балки ба сифати маркази табобатӣ низ ба мардум хизмат мерасонидааст.

"ПАРЧАМБАРДОРӢ"

Лоҳур шаҳрест ҳаммарз бо Ҳиндустон. Дар минтақаи махсуси марз миёни мардуми Ҳинду Покистон маросими маъмулиест бо номи "Парчамбардорӣ", ки ҳар рӯз пеш аз аср бо шукӯҳу шаҳомат бо иштироки мардуми зиёд дар ду ҷониб баргузор мегардад. Ин маросим ба намоиши театриқунонидашуда саҳт шабоҳат дорад. Сарбозони аз ду тараф ба ҳаракатҳои махсуси низомӣ зери садои табл ба саҳна баромада, муҳаббатӣ садоқаташонро зери нидоҳои "Покистон, зинда бод!", "Ҳиндустон, зинда бод!" ба Ватан нишон медиҳанд. Дар лаҳзаҳои охир сарбозон парчамҳои ду кишварро фароварда, зери кафқубиҳо лаҳзае дарвозаро боз мекунанд. Ва маросим бо наздик шудани парчамҳо ва пӯшидани дарвозаи марз ба анҷом меравад. Бо иҷрои ин амал тарафҳои эҳтироми истиқлоли ҳамдигарро пос медоранд.

стариши ҳамкорию гуногунҷанба ва таҳкими равобити хуб бо Ҷумҳурии Исломии Покистон яке аз самтҳои асосии муносибатҳои хориҷии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба шумор меравад ва барои кишвари мо имкониятҳои тиҷоратию иқтисодии Покистон, мавқеи геостратегӣ ва нуфузи он дар минтақаи Осиёи Ҷанубӣ ва ҷаҳони ислом муҳим арзёбӣ мегардад.

Навоз Шариф дар ин мулоқот бинобар норасоии зиёди нерӯи барқ дар кишвараш ба тезонидани корҳо барои кашидани хати барқи CASA-1000 мароқ зоҳир намуд.

Бо тасмими ду ҷониб ояндаи наздик миёни Тоҷикистон ва шаҳрҳои Ислмобод, Лоҳур, Қарочӣ, Файсалобод ва Квейтаи Покистон бояд хати сайрҳои ҳавоӣ кушода шаванд.

ДАР ЗОДГОҶИ МУҲАММАД ИҚБОЛ

Шабона, вақте ҳавопаймо баъди 1,5 соати парвоз болои Лоҳур ба замин наздик мешуд, чашмам ба навиштае бо ҳарфҳои рӯшану калон бо забони англисӣ афтод: "Фурудгоҳи байналмилалӣ Аллома Муҳаммад Иқбол".

Ман, ки дер боз дар як гӯшаи дил орзуи зиёрати оромгоҳи ин Алломаи бузурги Шарқро доштам, беихтиёр ба ёди он ситораи дурашони осмони тафаккур ва ҳикмат афтодам.

Аллома Муҳаммад Иқболи Лоҳурӣ аз поягузори тафаккури нави исломӣ буд ва дар бедорию зеҳнии мусалмонон хидматҳои беназир анҷом додааст. У, ки таҳсилкардаи Аврупо буд, пешрафти ин қараро аз чароғи илму дониш медонист. Ин мутафаккири бузург бо шинохти воқеии ҷомеаи Ғарб дарёфт, ки ав

стонӣ аҳамияти робитаҳои дӯстонаи Тоҷикистону Покистонро нек арзёбӣ карданд.

Сафири фавқуллода ва мухтори Ҷумҳурии Тоҷикистон дар Ҷумҳурии Исломии Покистон Шералӣ Ҷононов иттилоъ дод, ки Лоҳур шаҳрест қадима ва дорои таърихи бою ёдгориҳои таърихӣ. Ин шаҳр маркази маърифату фарҳанги Покистон аст.

Лоҳур аз ҷумлаи шаҳрҳои сернуфустарини Покистон буда, зиёда аз 10 миллион аҳоли дорад ва имрӯз яке аз шаҳрҳои саноатию ин кишвар махсуб мешавад. Аз ин рӯ ифтитоҳи ин хати сайр боиси рушди ҳамкориҳои соҳибкорони тоҷику покистонӣ хоҳад гашт. Ин шаҳр аз пойтахти Покистон-Ислмобод дар масофаи 250 км дур ҷой гирифтааст. Барои ҳамватанони мо сафар ба Тайланду Малайзия, Япония ва дигар кишварҳои Осиё, инчунин ба Аврупо бо ин роҳ арзону осон аст.

ЛОҲУР ДАР МАСИРИ ТАЪРИХ

Ин шаҳр таърихи қадимӣ дошта, бино ба маълумоти сарчашмаҳои таърихӣ солҳои 1799-1848 пойтахти давлати сикҳҳо буда, соли 1848 англисҳо онро тасарруф кардаанд.

Аз даврони ҳукмронии англисҳо то имрӯз иншооти зиёде боқӣ мондаанд, ки бо услуби хоси меъмории ҳиндмавританӣ сохта шудаанд. Донишгоҳи Панҷоб (1882), варзишгоҳи Фортес Стадиум, Маҷмааи Суди Олӣ (1874), Коллеҷи давлатӣ (1864) ва ғайра мисоли барҷастаи ин ёдгориҳои таърихианд, ки Лоҳуро ҳамчун маркази туристии Покистон муаррифӣ мекунанд. Сайёҳону меҳмонон бештар хоҳиши тамошои Қалъаи бостонии Лоҳурро доранд. Ин қалъаи таърихӣ дар май-

ЧАНД МУШОҲИДАИ ДИГАР

Дар ин шаҳр ҳаёт чӯш мезанад. Бо вучуди он ки иқтисодиёти Покистон рушд кардааст, роҳҳои душӯнаю хибонҳои зиёде бунёд шудаанд, ҳанӯз ҳам мардум барои пеш бурдани бори зиндагӣ аз аробаҳе истифода мебаранд, ки ба воситаи аспу харугов ба ҳаракат мебароянд. Фойтун низ воситаи маъмулии нақлиёти мусофиркаш аст. Ҳаводорони савор шудани он зиёданд. Мардум пайваста дар талоши зиндагии беҳтару хубтар заҳмат мекашанд. Мотосикли дучарха маъмултарин воситаи нақлиёти ин мардум аст. Дар роҳҳои серҳаракати он қорвони мотосиклсаворонро дида ба ҳайрат меоед. Ба як мотосикл то 5-6 нафар, яъне шавҳар, бонуи хона, 3 ва ё 4 фарзандашон бемалол нишаста, аз гӯшае ба гӯшае сафар мекунанд ва ё эҳтиёҷоти рӯзгорашонро мебароранд.

Дар ин ҷо баъди ҳар ду-се соат лаҳзае барқ хомӯш мешавад. Дар шарҳи ин масъала гуфтанд, ки бо сабаби сарборӣ нашудан ба генераторҳо хатҳои интиқоли барқро иваз мекунанд. Шояд баъди амали шудани лоиҳаи CASA-1000 эҳтиёҷоти ин мардум бо нерӯи барқ каме бароварда шавад.

Мошинҳо дар ин ҷо асосан аз тарафи рост идора мешаванд ва ҳаракат дар роҳҳо низ аз самти рост сурат мегирад.

Май гармтарин моҳи Лоҳур буда, ҳарорат дар ин давра ба 40-46 дараҷа мерасад. Аз гармии ҳаво ва камбудии об дар гулгашту хибонҳо гиёҳу сабзаҳо хушкдаанд. Бо сабаби ҳаракати зиёди нақлиёт ҳавои шаҳр вазнин ва ғуборолуд аст.

Соҳаи кишоварзӣ дар Покистон дар баробари дигар соҳаҳо хеле пеш рафта, наздики 60 дарсади содироти онро маҳсулоти кишоварзӣ, аз ҷумла гандум, шолӣ, ҷуворимакка, найшакар, пахта, картошка, мандарин, шарбати меваҳо ташкил медиҳад.

Тоҷирони покистонӣ ба хушкмева, алюминий ва нахи пахтаи мо бештар таваҷҷуҳ доранд.

Беҳтарин ва босифаттарин тӯбҳои футбол дар Покистон истеҳсол мешавад. Дар мусобиқаҳои бонуфузи байналмилалӣ, қитъавӣ ва ҷаҳонии футбол бештар аз ин тӯбҳо истифода мебаранд.

МУШКИЛОТИ ТУРИЗМ ДАР ПОКИСТОН

Ба қавли муовини сардори Вазорати иттилооти Покистон Амир Малик, ин кишвар дар охири асри гузашта дар соҳаи туризм ба дастовардҳои хуб ноил шуда буд. Аммо солҳои охир теъдоди сайёҳон якбора 40-50 дарсад коста

гардид. Сабаби асосиаш дар он аст, ки ВАО-и ҷаҳонӣ ба имиҷи кишвари мо бардуруғ баҳои манфӣ доданд. Мо барои пешрафти соҳаи туризм чун дигар соҳаҳо талош дорем, то бештар сайёҳонро ба ватани хеш ҷалб намоем, - мегӯяд ӯ.

Амир Малик ҳамчунин аз муносибатҳои Тоҷикистону Покистон ёдовар шуда, аз ҷумла зикр намуд: "Мулоқоти сарони ду кишвар, инчунин дигар шахсони расмӣ аз он далолат медиҳад, ки ҳамкориҳои мо дар сатҳи давлатӣ ба таври назаррас таҳким меёбанд. Дар ҷамъбасти ин вохӯриҳо чандин санадҳо ба имзо расиданд, ки мулоқоти мо низ натиҷаи ҳамин дидорбинӣ аст".

Ба суоли он ки "Қадам навъи туризм дар Покистон бештар рушд кардааст ва бо қадам кишварҳои Осиёи Марказӣ дар ин соҳа ҳамкориҳо доранд?", Амир Малик шиносӣ бо осори таърихӣ ва фарҳанги Покистонро аз бахшҳои асосии мавриди таваҷҷуҳи сайёҳон донист.

Вай афзуд: - Имрӯз ба ғайр аз Тоҷикистон бо Қазоқистон ва Ўзбекистон низ дар ин соҳа ҳамкориҳо ро хуб ба роҳ мондаем.

Ҳамчунин суол шуд, ки "Сайёҳони покистониро дар Тоҷикистон чӣ бештар ҷалб мекунанд?"

Амир Малик гуфт, ки табиати мусоффою нотакрори Тоҷикистон барояшон бештар писанд аст. "Масалан, Дубай бисёр зебо аст, аммо шаҳри сунъист, ки онро инсон бунёд кардааст, аммо табиати Тоҷикистон ва кӯҳҳои он табиӣ аст. Гумон мекунам, ки ин зебоӣ боиси дилгармии сайёҳони мо ба кишвари шумо аст".

Ҳавопаймои "Сомонэйр" дар бозғашт низ шабона ба Душанбе расид. Ҳавои пойтахт баъди борон форам буд. Баъд аз фурудгоҳ берун шудан дил намехост, ки ба мошин нишанам. Мехостам, каме пиёда роҳ равам, аз ҳавои тозаи ватан серӣ нафас гирам, осмони софӯ беғуборашро тамошо кунам. Дар ин чанд рӯз Тоҷикистонро пазмон шудам. Кишваре, ки чор фасли сол дорад, кишваре, ки иқлимаш нарм ва дар тамоми сол меваю сабзавоташ фаровон аст, кишваре, ки чашмаю рӯдҳои мусоффо дорад. Бале, мо дар ҷунин Ватан зиндагӣ мекунем ва ин марзи покро бояд дӯст дошт...!

Тавре дар ибтидо суҳанро аз вақт оғоз кардем, умедворем, ки бо гузашти солҳо сатҳи муносибатҳои дӯстӣ ва ҳамкориҳои Тоҷикистону Покистон боло меравад. Ба ҳар сурат, вақт довар аст.

Алӣ ҚҶҶҶ,
Душанбе-Лоҳур-Душанбе

Бо меҳри дил дар ёдҳо

Соли 1977 соли вазнине барои аҳли илм, адабу фарҳанг ва дар маҷмӯъ барои қулли мардуми Тоҷикистон буд. Он соли талаф ва фочеа, соли шикаст, фуру рехтани сутунҳо, афтидани ахтарони илму адаб аз осмони илму фарҳанги муштараки халқҳои Иттиҳоди Шӯравӣ буд.

12 июли ҳамон сол хабари марги Бобочон Фафуров муаррих ва арбоби давлатию ҷамъиятӣ дилхоро тақон дод. 24 сентябр дар пайи бемории тӯлонӣ умри Мирзо

Турсунзода - шоир ва шахсияти дигари барҷаста қанда шуд. Ин ду абармард, яке 69 ва дигаре 66 сол умр диданд. Дарду алами ин шахсиятҳо аз дили мардум берун нарафта буд, ки хабари марги чехраи дигаре ҳамвазну мисли онон маъруф дар хонадони ҳар тоҷик ва ҳам дар саросари Шӯравӣ қалбҳоро ларзонд. Рӯзи 9 ноябр риштаи умри Маҳмудҷон Воҳидов - ҳунарманди шинохта, дорандаи болотарин унвону ҷоизаҳо - Артисти Халқии Тоҷикистон ва Мукофоти давлатии ба номи А. Рӯдакӣ, ба таври фоҷиваӣ қанда шуд. ӯ танҳо 38 сол дошт...

Аз ин фоҷиа қариб 40 сол мегузарад, қиссаю ривоятҳои бисёре тайи ин муддат ҳамроҳ бо ёдмонҳои аз зиндагӣ ва фаъолияти ӯ дар фазои хабарӣ сайр мекунанд. Воқеият ин аст, ки шахсиятҳои мисли Маҳмудҷон ҳар қадар дуртар раванд, ба ҳамон андоза бештар бузургиашон маълум мешавад.

Номи зиндагӣ инъиш ба таблиғ надорад, зеро чӣ дар даврони барҳаёт будан ва чӣ пас аз марг сухану тавсифи бисёре дар ҳақаш гуфтаву навиштаанд. Аммо ин навишта ҷафат як кӯшиши дигар барои ҷамъ овардани чехраи ӯ аз ёдҳо, суҳбатҳо ва хотираҳо.

ДАР СУҲБАТИ БАРОДАРИ МАҲМУДҶОН

Пайгирии ин мавзӯро маро ба Донишқадаи давлатии санъат ва фарҳанги ба номи Мирзо Турсунзода бурд. Маконе, ки Рустам Воҳидов, бародари Маҳмудҷон кор мекунанд. ӯ мудири шуъбаи таълими ин муассиса аст. Пурсида утоқи қорашро пайдо кардам. Пеш аз он ки ворид шавам, ба хотири иштибоҳ накардану азият надодани оне, ки дар дохил мешинад, аз бунуе, ки аз роҳрав мегузашт, савол кардам, ки "Муаллим Воҳидов ин ҷо мешинанд?"

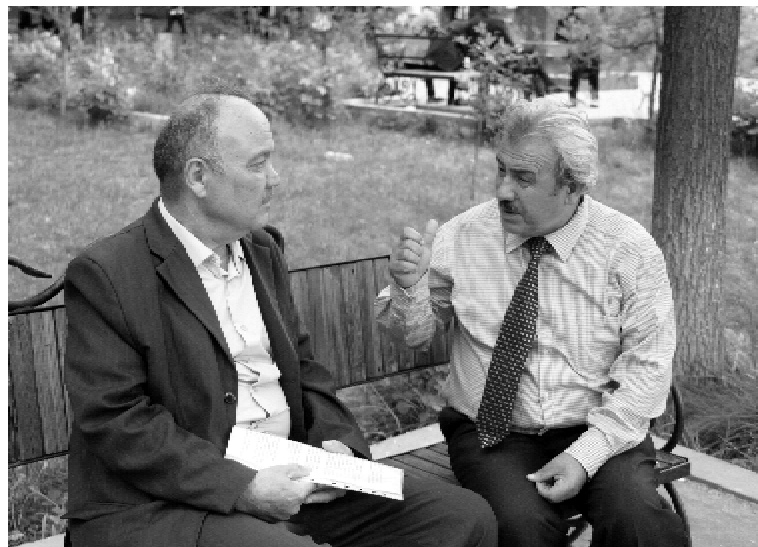
Пас аз он ки мухотабам бо тасдиқ ҷавоб дод, ки "Ҳа, бемалол даромадан гиред", - панҷа бар дар задам ва иҷозат хоста даромадам. Марде хеле монанд ба Маҳмудҷон ва ба зоҳир қариб ҳамсинну соли худам пушти миз менишаст. Ва замоне ба хотири салому алейк аз ҷой хест, дидам, ки мардест резапайкар. Пас аз пурсу поси муқаррарӣ як дақиқа иҷозат гирифт, то қорашро рӯи қоғазе, ки болои мизаш дошт, тамом кунад. Ҳоло фурсат пайдо шуд, ки як-як ба бисоти ҳуҷра нигоҳ кунам. Чанд мебели кӯҳнасохт, ба назар мисли ҳуди соҳиби ҳуҷра аз боқимондаҳои даврони Шӯравӣ буд. Аз ашёи замони имрӯз ҳамин ду дастгоҳи компютер аст, яке рӯи мизи шахсе, ки бояд суҳбат кунам ва дигаре болои мизи ҳамкораш, духтаре, ки эҳтимол қотиба ва дастераш аст. Чанд курсии дигар, ки якеро

акнун ман банд кардаам, низ шинонаҳое аз гузашта доштанд.

Ҳуҷра ҳеч осоре аз қару фарр надошт. Ба чехраи машғули қорашро, ки бо ӯ бояд гуфтугӯ мекардам, зеҳн мондам. Симои оддӣ ва содда дошт. Дар мавриди чунин шахсон маъмулан мегӯянд: марди дилбохтаи қор буд. Ин ҳуҷраи бо муҳити оддӣ ва нафаре, ки пас аз чанд бор телефонӣ маслиҳати вохӯрӣ кардан, акнун дар рӯ ба рӯи менишастам, итминонам меод, ки омаданам беҳуда нест ва ба саволҳои посух мегирам. Ин буд, ки аз дилам гузашт:

- Суҳбати хубе хоҳад шуд.

Пас аз ягон дақиқа буд, ки ҳамсуҳбатам: - Ана тамом, - гуфт ва қоғазеро, ки қадам санади идорӣ буд, ба духтари ҳамкораш дароз кард ва гуфт: - Мо бо муаллим каме қор дорем.

Духтар аз ин гап рамуз гирифта, аз ҷой хест ва берун баромад.

Ҳоло дигар фурсат дар ихтиёрам шуд, то нахустин чизеро, ки мехостам бидонам ва саволаш ҳам аз қабл дар зеҳнам тайёр буд, баён кунам:

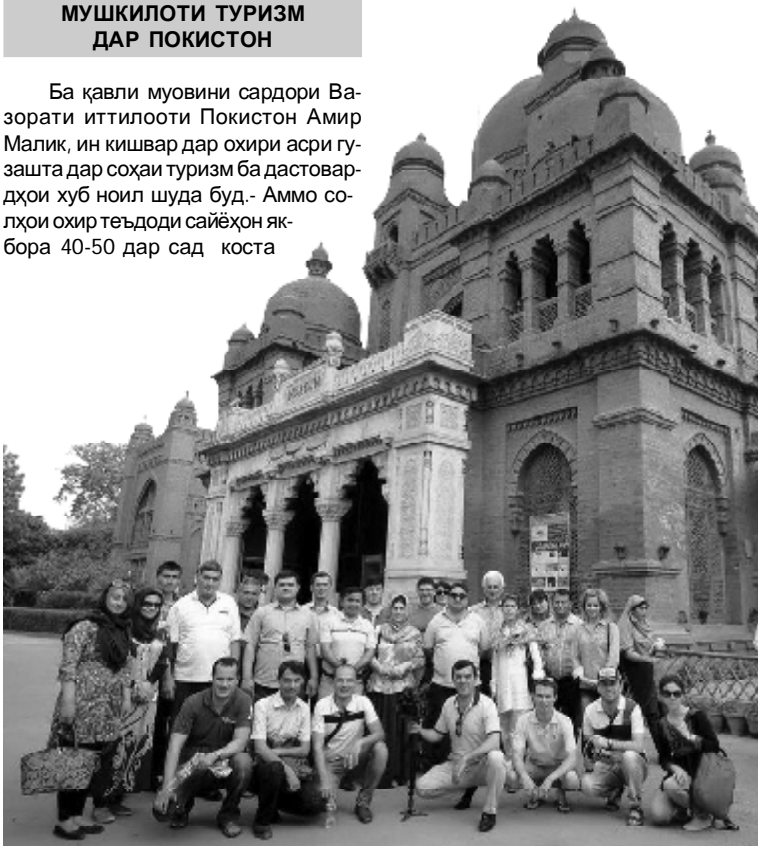
-Суҳбат дар бораи Маҳмудҷон як мавзӯи фароҳ ва ваҷеъ аст. Аз ҷумла барои касоне мисли мо, ки дар зиндагӣ ҳунари баландашро дар толорҳои театру дар маҳфилҳои адабӣ дида, аз садои ширадораш лаззат бурдаву баракат бардоштаанд, ин як мавзӯи азиз ҳам ҳаст. Аммо имрӯз бо гузашти қариб чил сол, пушти

сар шудани ҳама гапу каломҳо, ки буду шуд, ба назари шумо ҳамчун як пайванд, як фарди азизу наздик ва чигарбанд, ӯ чӣ касе ва чӣ симое буд?

- Маҳмудҷон, аз ҷумлаи онҳое, ки ислоҳи ҷомеа, шинохти зебоиҳо эҷоди танаффур нисбати бадихо дар зиндагӣ мақсад ва маромашон аст. Бародарам шахсе буданд, ки бо заҳмати худ мавзӯе ва ҷойгоҳи инсонҳоро тарбия ва тақвият мекарданд. (Дар матлаб ба хотири эҳтиром нисбати он бузургвор ва ҳифзи услуби баён шакли ҷамъи мубатадо хабар истифода шудааст. Агар ҷо-ҷо ба шакли танҳо омада бошад ҳам саҳв нест. -С.Ю.) Худшиносиро таблиғ менамунданд. Ҳам дар рӯзгор ва ҳам дар саҳна як рӯ доштанд, Ҳикмати умрашон талқину таблиғи худ-

шиносӣ буд. "О дам худашро бояд шиносад", - мегуфтанд. Аслан дар тамоми образҳое, ки дар саҳна ва дар кино офаридаанд, така бар ин ҳикмати мекарданд. Аммо он чӣ ки мардум ва тамошобин аз образҳои эҷодкардаи ӯ мебардошт ва имрӯз хулоса мекунанд, албатта ба сатҳи фаҳму ҷаҳонбинии ҳар кас вобаста аст. Бо гузашти айём ҳам бештар аён шуд, умри марде, ки барои миллаташ сарф шуд, заҳматҳои қашидааш беҳуда набуда қадр мешавад.

Солеҳ ЮСУФОВ
Давом дорад

13 майи соли равон аз ҷониби Бонки Миллии Тоҷикистон ва ширкати байналмилалӣ VISA-и Ҷумҳурии Қазоқистон барои рӯзноманигорон семинари омӯзишӣ таҳти унвони "Асосҳои пардохтҳои электронӣ" баргузор гардид. Семинар таҳти қорбарии Директори калони School of Public Policy барои кишварҳои Аврупои Марказӣ ва Шарқӣ, Ховари Наздик ва Африқо ҷаноби Маҷид Хучайр ҷараён гирифт.

ПУЛИ НАҚД АЗ БАЙН МЕРАВАД?

ГУФТА шуд, ки ширкати VISA айни замон оид ба хидматрасониҳои ғайринақдӣ дар ҷаҳон пештоз буда, дар зиёда аз 200 кишвари дунё амалиёти пулӣ мегузаронад. Айни замон дар тамоми ҷаҳон зиёда аз 2,5 миллиард нафар аз хидматрасонии он истифода бурда, 38 миллион нуқтаҳои савдо ба пардохтҳои электронӣ пайваст шудаанд. Таърихи пардохти ғайринақдӣ аз соли 1958 манша мегирад, ки аз ҷониби Bank of America дар яке аз фурушгоҳҳои штати Калифорния ИМА аввалин маротиба пардохти ғайринақдӣ бо маблағи 300 доллар сурат гирифта буд. Аз ҳамон замон чунин хидматрасонӣ доимо дар ҳоли рушд аст.

он қадар мураккаб нест-бояд заминаи ҳуқуқӣ-меъёрий гузошта шуда, муносиботи молиявии мизочон аз ҷониби Бонки Миллӣ танзим ва ба роҳ монда шавад. Шумораи мизочон чӣ қадаре зиёд гардад, рушди иқтисодӣ низ вусъати нав пайдо хоҳад кард. Тайи 50 соли ахир ширкат корхое ба субут расонидааст, ки пеш ғайримқон менамуд.

Аз кишварҳои, ки қариб пурра ба системаи муосири пардохтҳо гузаштаанд, метавон мамӯлики Скандинавия, Австралия ва монанди инҳоро номбар намуд. Айни замон дар Австралия 70% транзакция (амалиёти пулӣ) ғайринақдӣ сурат гирифта, чунин ҳол дар бисёр кишварҳои мутараққӣ ва рӯ ба рушд сурат мегирад. Дар 38 миллион нуқтаҳои савдои ҷаҳон, ки ба системаи муосир гузаштаанд, ҳаҷми савдои яклукти онҳо солонаи 4,9 триллион долларро ташкил медиҳад ва ин нишондод афзоиш дорад. Дар тамоми олам имрӯз 4,5 миллиард нафар тариқи кортҳои амалиёти молиявии худро анҷом медиҳанд. Мақсади асосии гузаштан ба шакли нави пардохтҳо ин мусбият (эфективность), бехатарӣ, арзон будани он ва ба назар гирифтани тағйироти технологияҳо аст. Дастрасӣ ба интернет ва хидматрасониҳои мобилӣ имрӯз корхоеро ба анҷом мерасонанд, ки пеш ғайримқон ба назар мерасид ва муносиботи молиявии мизочонро сода карда, вақти онҳоро сарфа мекунад. Умуман, гардиши нақдӣ маблағ нишонии қарни гузашта буда, чунин система акнун кӯҳна аст ва бояд ҷои худро ба системаи пардохтҳои муосир супорад ва ин ногузир буда, марҳилаи қадиди муносиботи иқтисодиро таҷассум мекунад.

Рушди илму технология шакли нави муомилоти пулиро тақозо мекунад. Ибот карда шудааст, ки муомилоти нақдӣ дар замони тараққиёт ва пайдо шудани технологияҳои муосир аз ҷиҳати иқтисодӣ манфиатовар нест ва акнун бояд ба шакли нави пардохтҳо гузашт. Яъне, гардиши озоди пулӣ нақд ҳоло нишонии ақибмондагӣ аст ва ба иқтисодиёти кишвар зарарнок маҳсуб мегардад. Тариқи мисол, яке аз соҳаҳои даромадноки кишвар метавонад туризм бошад, аммо набудани системаи фарогири хидматрасониҳои электронӣ ба рушди он таъсири манфӣ мерасонад, чун сайёҳ ҳеҷ гоҳ бо худ маблағи калони нақдиро намегирад.

Ҳоло зиёда аз 15 ҳазор бонкҳои ҷаҳон бо VISA ҳамкорӣ дошта, доираи фаъолияти он васеъ мегардад. Роҳандозии чунин усули муосири пардохтҳо талаботи замон буда, ҷалби бештари сармоя ба кишвар ва афзун гаштани ташрифи сайёҳону соҳибкоронро таъмин хоҳад кард. Бунёди чунин система

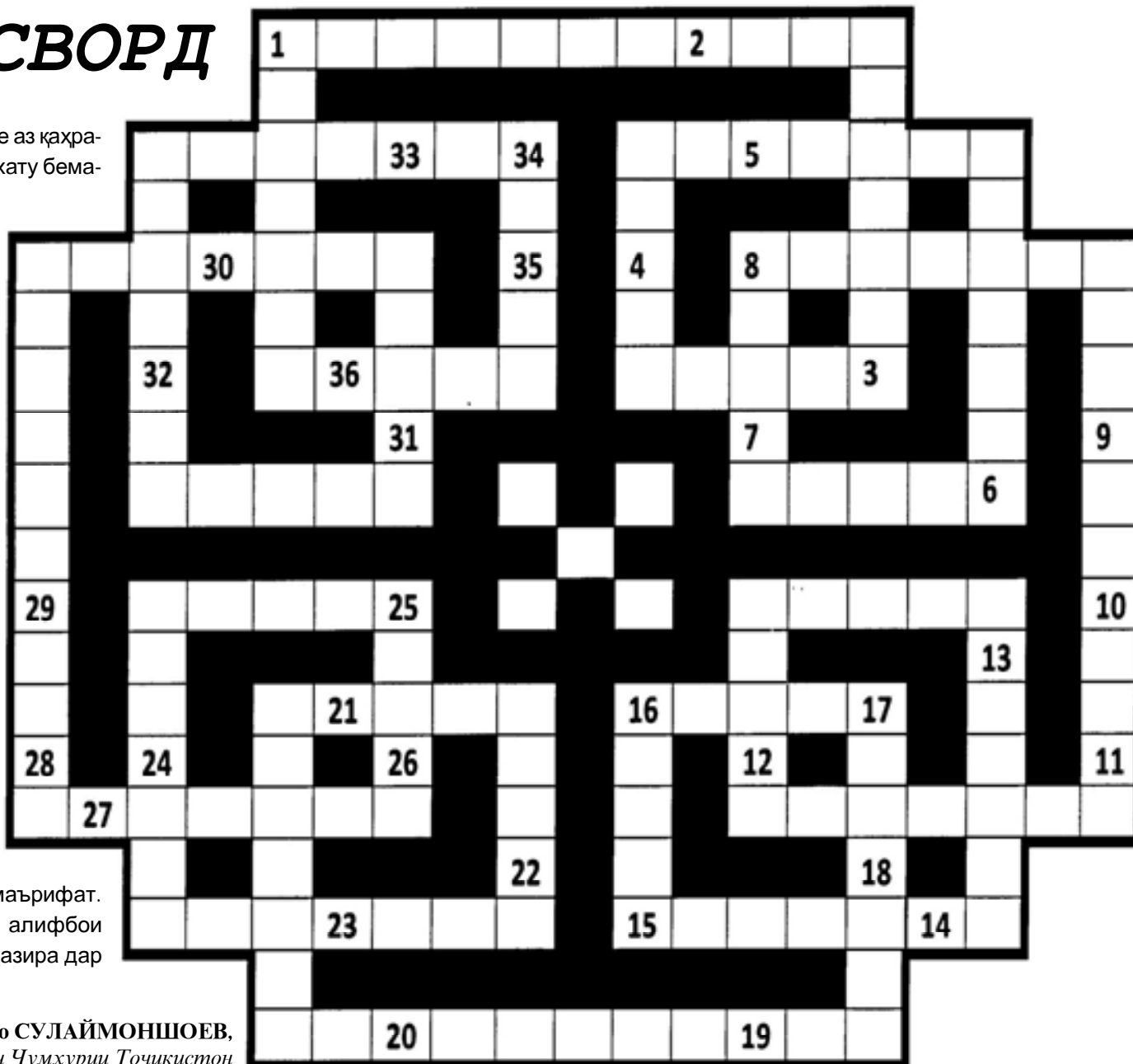
Дар анҷоми семинар ба рӯзноманигорон аз ҷониби намоёндагони ширкати байналмилалӣ VISA сертификатҳои супорида шуданд.

Азамат ДҶУСТОВ

ЧАЙН-КРОССВОРД

- Нахустин давлати тоҷикон.
- Номи яке аз қаҳрамонони тоҷик.
- Ҳавзи сунъӣ.
- Газетаи бехату бемасофа.
- Растании техникӣ.
- Асбоби мусиқии тории тоҷикӣ.
- Бартари касро дида натавонистан.
- Як намуди хазанда.
- Шайхурраис, мутафаккири бузурги тоҷик.
- Илм дар бораи ҳисобу китоб.
- Муассиса барои мушоҳидаи ҷисмҳои осмонӣ.
- Шоҳи Ҳиндустон, падари Зебуниссо.
- Намуди матои миллии нимабрешимӣ.
- Мусаввар ва нақшои классики тоҷик.
- Шавҳари духтар.
- Ҳаками мусобиқаҳои варзишӣ.
- Аспи афсонавӣ аз "Шоҳнома"-и Фирдавсӣ.
- Яке аз мадрасаҳои калон дар майдони Регистони Самарқанд.
- Асбоби лабараторӣ барои танзими ҷараён дар занҷири электрикӣ.
- Меҳмонхонаи замонавӣ дар шаҳри Душанбе.
- Шаҳр дар Эрон, оромгоҳи Умари Хайём.
- Номи шоираи шӯравии тоҷик.
- Авиаконструктори шӯравӣ.
- Шоир ва ҳофизи халқӣ тоҷик.
- Нависанда, адабиётшинос.
- Навъи варзиш.
- Элементи химиявӣ.
- Рӯзи гузашта.
- Сароянда хушовози тоҷик.
- Наҳи табиӣ.
- Шоири шӯравии тоҷик, иштирокчи сохтмони канали Вахш.
- Одами покдил, бамаърифат.
- Олот барои сохтмончиён.
- Ҳарфи алифбои арабӣ.
- Ҷои ғуруби офтоб.
- Давлат-қазира дар уқёнуси Атлантика.

Тартибдиҳанда: Нуралӣшо СУЛАЙМОНШОЕВ,
корманди Агентии оморӣ назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон

КҶФ: Пеши селро гирифта наметавонем

Дар пайи боронҳои шадиди рӯзҳои 9 ва 13 майи соли равон дар минтақаҳои гуногуни ҷумҳурӣ сатҳи оби дарёҳо баланд шуда, ба хоҷагии халқ хисороти зиёд расид, инчунин дар бархе минтақаҳои офатзада заминҳои кишт ба харобазор табдил ёфта, аксар роҳу пулҳо хароб гардиданд.

ВАЗЪИЯТИ баамаломадаро масъулини Кумитаи ҳолатҳои фавқулодда ва мудофиаи граждани назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон мураккаб арзёбӣ намуда, мегӯянд, ки то 18 май боришоти зиёд, шомолҳои сахт, баланд шудани сатҳи об дар дарёҳо, бориши жола ва раъду барқ дар назар аст, ки метавонанд боиси канда шудани хатҳои нерӯи барқ, хароб гардидани боми хонаҳои истиқоматӣ ва иншооти иҷтимоӣ, фаромадани ярҷ, сангрезихо ва афтидани дарахтон гарданд.

Полковник Муҳаммадҷон Салимзода, муовини раиси Кумитаи ҳолатҳои фавқулодда ва мудофиаи граждани назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, рӯзи 14-уми майи соли равон, зимни баргузори як нишастии хабарӣ иттилоъ дод, ки биноҳои омадани сел ва вазидани шомолӣ сахт як қатор иншоотҳои соҳаи тандурустӣ, маориф ва иҷтимоӣ зарари қиддӣ дид. Аз ҷумла, 9 май бар асари вазидани шомолӣ сахт ва боришоти борон дар шаҳру ноҳияҳои Хучанд, Конибодом, Исфара, Гулистон, Бӯстон, Бобоҷон Ғафуров, Зафаробод, Деваштич, Спитамен, Ҷаббор Расулов ва Шахристонии вилояти Суғд болопушти биноҳои истиқоматӣ, муассисаҳои соҳаи тандурустиву маориф ва чанд корхонаву идораҳои дигар зарар диданд. Ғайр аз ин 9 май, соати 17 аз соии Зебони деҳаи Шӯрчаи ҷамоати деҳоти Халифа Ҳасани шаҳри Панҷакент сел омад, ки дар натиҷа якчанд манзили истиқоматӣ, корхонаву идораҳо ва заминҳои кишоварзӣ зарар диданд. Ин масъули Кумитаи мазкур мегӯяд, аз рӯйи ҳисоботи пешакии Комиссияи ҳолатҳои фавқулодда дар натиҷаи ин офати табиӣ ба 147 хонаи истиқоматӣ селоба даромада, заминҳои наздиқавлигӣ ва иншоотҳои шаҳрвандонро хароб намудааст.

М.Салимзода гуфт: "Тибқи санадҳои тартибдодашуда 14 хона пурра ва 6 хона қисман вайрон гардидааст. Бар асари офати табиӣ

иншоотҳои муҳими хоҷагии халқ, аз ҷумла 27 километр роҳи автомобилгард, 3 пул, 6 километр хатҳои интиқоли қувваи барқ, 7 трансформатор, 2 километр хати алоқа, 63 километр каналҳои магистралӣ, 4 километр селпарто, як истиғоҳи насосӣ ва иншоотҳои гидротехникӣ, 400 метр хати оби нӯшокӣ дар соҳаи кишоварзӣ, дар маҷмӯъ 603 гектар майдони кишт, боғу тоқорҳо, 76 гектар заминҳои наздиқавлигӣ, 146 сар чорво, аз ҷумла 21 сар чорвои калон нобуд гардидааст".

Номбурда изҳор дошт, ки мутаассифона, дар натиҷаи офати табиӣ баамаломада сокини деҳаи Шӯрчаи ҷамоати деҳоти Халифа Ҳасани шаҳри Панҷакент Тошбой Хучақулов, соли таваллудаш 1960 дар селобаи соии Зебон ғарқ шудааст, ки ҳасадӣ ӯ рӯзи 10 май аз ҷониби сокинони деҳа дарёфт мегардид. Ҳамчунин иттилоъ дода шуд, ки бо мақсади андешидани чораҳои зарурӣ 10 май бо супориши раиси Кумитаи муовини якуми раис генерал-майор Шоҳиён Рустам ба ҷойи ҳодиса сафарбар шуд. Рӯзи 11 май ба зарардидагони шаҳри Панҷакент 10 номгӯй маводҳои зарурӣ-хайма, кӯрпа, болишт, ҷиҳози хоб, зарфи обгирӣ, сатил, ҷиҳози ошхона, фонус, ки аз ҷониби ташкилоти байналмилалии "Наҷоти кӯдакон" ҷудо гардида буд, ба 41 оилаи аз офат зарардида тақсим карда шуд.

Тавре иттилоъ дода шуд, рӯзи 9-уми майи соли равон дар ноҳияи Айни низ бар асари омадани сел 40 сар чорво талаф ёфта, ду нафар сокини деҳаи Ревади ҳамин ноҳия ба ҳалокат расиданд. Худи ҳамон рӯз дастаи зудамали Ситод оид ба ҳолатҳои фавқулодда ва мудофиаи граждани вилояти Суғд ба ҷойи ҳодиса сафарбар шуда, ҳасадӣ як нафарро 10 май ва як ҳасадӣ дигарро 11 май дарёфт карда, ба наздиконашон супориданд.

Муовини раиси Кумитаи ҳолатҳои фавқулодда ва мудофиаи граждани кишвар изҳор дошт, ки рӯзи 12 май бар асари боридаи бо-рони аз меъёр зиёд, дар ноҳияи Рӯдакӣ низ ба

хоҷагии халқ зарари калон расид, аммо хушбахтона дар ин ноҳия талафоти ҷонӣ ба қайд гирифта нашуд, зеро Ситод оид ба ҳолатҳои фавқулоддаи ноҳияи мазкур соатҳои 2-3-и шаб аҳолиро аз баланд шудани сатҳи оби дарёи Элок огоҳ карда буданд. "Соати 3:40 дақиқа бар асари боронҳои пайдарпай ва баланд шудани сатҳи оби дарёи Элок ба деҳаҳои ҷамоатиҳои Зайнабобод ва Мирзо Турсунзода сел омада, тақрибан 2500 ҳазор хоҷагӣ ва қитъаҳои наздиқавлигӣ зери об монданд. Соати чори саҳари ҳамон рӯз 2 гурӯҳ аз дастаи наҷотдиҳии Кумита, як гурӯҳ аз дастаи зудамали Ситод оид ба ҳолатҳои фавқулодда ва мудофиаи граждани шаҳри Душанбе ва 2 автомашинаи одамбарор ба ҷойи ҳодиса сафарбар карда шуданд. То соати 12:30-и рӯзи 12 май 800 нафар ва то соати 13:00 боз 700 нафар аҳоли ба ҷойи беҳавф кӯчонда шуд. Барои бартарафсозии оқибатҳои офати табиӣ аз тарафи кумита 120 нафар сарбоз сафарбар гардидааст", - изҳор дошт М. Салимзода.

Бино ба иттилои масъулини Кумитаи мазкур мувофиқи маълумоти фаврий то 14 май 460 хона аз муоина гузаронида шуда, муайян гардидааст, ки 6 хона пурра, 36 хона қисман ва 195 иншооти ёрирасон зарар дидааст. Гуфта мешавад, ки феълан дар ҷойи раҳнашудаи соҳили дарёи Элок қорҳои барқарорсозии сади муҳофизатӣ идома дорад. Инчунин зикр гардид, ки аҳолии зарардида ба ҷои беҳавф кӯчонда, бо хаймаҳо ва се вақт ғизои гарм таъмин карда истодаанд ва барои кӯмак ба зарардидагон ва бартарафсозии оқибати офатҳои табиӣ ба созмонҳои байналмилалӣ низ муроҷиат кардаанд.

Тавре иттилоъ дода шуд, айни ҳол комиссия оид ба бартарафсозии оқибатҳои офати табиӣ, ки дар шаҳру ноҳияҳои зарардида таъсис ёфта аз рӯзҳои наздик ҳаҷми зарари расидаро муайян намоянд.

Аммо дар ин нишастии хабарӣ масъулини Кумитаи ҳолатҳои фавқулодда ва мудофиаи граждани аз он гила карданд, ки вақте дар ҷумҳурӣ ҳолати фавқулодда ба амал меояд, аксарияти нафароне, ки манзилҳои зисташон ва заминҳои кишоварзӣ зарар мебинанд дар ҳол ба воситаи ВАО Кумитаи ҳолатҳои фавқулоддаро, сиёҳ мекунанд.

"Вақте, ки офати табиӣ ба амал меояд, на танҳо Кумитаи ҳолатҳои фавқулодда балки тамоми ниҳоду сохторҳои қорре карда наметавонанд. Ҳадафи мо ин аст, ки ҳангоми сарзадани офатҳои табиӣ ба худӣ сокинон зарар нарасад ва кӯшиш мекунем, ки қабл аз руҳ додани ҳодиса мардумро огоҳ кунем ва аҳолиро ба ҷойҳои беҳавф кӯчонем. Масалан, агар сел омад, мо наметавонем пеши роҳи онро бигирем. Як нуқтаи дигарро меоҳам зикр кунам, ки мутаассифона, нафароне ҳастанд, ки агар ҳангоми селхезӣ ба ҳавлияшон каме об даромада бошад, кӯшиш мекунанд, номашонро дар рӯихати зарардидаҳо ҳамроҳ намоянд, то ба онҳо низ кӯмак расонида шавад. Ҳол он ки дар асоси Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҳайати комиссияи давлатӣ оид ба ҳолатҳои фавқулодда, дар сатҳи ҷумҳурӣ намояндагони 40 сохтор шомил шудаанд ва ҳар як биное, ки дар натиҷаи офатҳои табиӣ осеб мебинанд аз ҷониби комиссияи мазкур санҷида мешавад ва мо дар асоси ҳулосаи комиссия маълумоти аниқ дода метавонем, ки кадом бино пурра ва кадом бино қисман осеб дидааст", - афзуд Муҳаммадҷон Салимзода.

Ибодуллоҳи ТОҶИР

СУРУДИ

«МИНБАРИ ХАЛҚ»

Эй "Минбари халқ",
Эй меҳвари халқ,
Эй раҳнамому раҳкушову
раҳбари халқ,
Бошӣ ҳамеша муттақову
ёвари халқ.

Эй муждаи бахт,
Эй нури имон,
Эй номаи имрӯзу фардои
дурахшон,
Бошӣ чу пайки сулҳу
ваҳдат партавафшон.

Эй нанги миллат,
Эй шони миллат,
Эй ҳамдили андешаву
армони миллат,
Бошӣ чу хуни гарм
дар шарёни миллат.

Эй рози тоҷик,
Парвози тоҷик,
Эй вориси арзандаи
"Овози тоҷик",
Бошӣ ҳамеша сафҳаи
эҷозии тоҷик.

Эй азми Сарвар,
Эй роии Сарвар,
Эй минбари андешаи
волои Сарвар,
Ҷовид монӣ то абад
ҳалтҳои Сарвар.

Шаҳобуддини ШУҶОЪ

Комичроияи Ҳаракати ваҳдати миллӣ ва эҳёи Тоҷикистон ва Шӯрои куҳансолони он бинобар даргузашти собиқ ходими давлатию ҷамъиятӣ, узви Шӯрои куҳансолони Ҳаракат
МИРЗО БОБОЕВ
изҳори тасаллият намуда, ба хешону пайвандонаш аз даргоҳи Худованд сабри ҷамил меоҳанд.

НАШРИЯИ МАРКАЗИИ ҲИЗБИ ХАЛҚИИ ДЕМОКРАТИИ ТОҶИКИСТОН

МИНБАРИ ХАЛҚ

www.minbari.halk.tj
E-mail: minbari@bk.tj

Сармуҳаррир
Бахтиёр ҲАМДАМОВ

Рӯзнома моҳи декабри соли 1994 таҳрири рақами 309 дар Вазорати фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон ба қайд гирифта шудааст. Ба хотири гуногунандешӣ матолибе низ нашр мешаванд, ки идораи рӯзнома зимнан метавонад бо муаллифон ҳамқада набошад ва масъулияти онро ба дӯш нагирад. Идораи нашрия навиштаҳои муаллифони дар шакли электронӣ дар ҳаҷми то 4 саҳифаи хуруфӣ Times New Roman tj 14 қабул мекунад.

БАРОИ МАЪЛУМОТ:

Дастгоҳи КИМ ХҲДТ - **Идораи рӯзнома**
тел: 224-23-90, 224-83-72, 224-49-29, тел: 238-72-10, 238-54-61, 238-79-07,
221-63-21. факс: 224-27-59 факс: 227-44-94

www.hamsafon.tj E-mail: minbari@bk.tj

ҲАЙАТИ ЭҶОДӢ:

Қотиби масъул: Маъруфҷон Маҳмудов
Мухаррири масъул: Алиҷон Ҷураев
Ҳабарнигорон: Солеҳ Юсуфов, Хуринисо Ализода, Азамат Дӯстов, Ибодуллоҳи Тоҷир, Гулҳаё Мадимарова
Масъули ҷоп: Мирзоали Юнусов
Хуруфчинон: Чамила Аҳмадова, Наргис Шамсова
Мусахх: Сабоҳат Худобербекова
Суратгир: Тӯхтамурад Рӯзиев
Саҳифабанд: Фирдавс Таушаров

НИШОНИИ МО:
734018, ш. Душанбе,
хiebони Саъиди Шерозӣ, 16.
Индекси обуна:
68910

Мақони ҷоп:
нашриёти «Шарқи озод».

Тегдоди нашр:
54700 нусха

Навбатдор: ИТОҶИР

